

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

Danes sestanek osrednjega vodstva kršćanske demokracije

Andreottijeva vlada pred težko preizkušnjo v poslanski zbornici

Cossutta (KPI) in Landolfi (PSI) o zleh posledicah vlade desne sredine

RIM, 22. — Osrednje vodstvo kršćanske demokracije se je jutri sestalo v Rimu. Tajnik stranke Forlani bo poročal o splošnem političnem položaju, hkrati pa pričakuje, da bodo na sestanku govorili predvsem o vprašanjih, ki bodo predmet skorajšnje seje državnega sveta, na katerem bi morali odločiti o datumu prihodnjega kongresa stranke.

V kršćanski demokraciji se je dejansko že začela predkongresna kampanja predvsem z izjavami in stališči predstavnikov demokristjanske levice do Andreottijeve vlade in s predlogi po obnovitvi dialoga in sodelovanja s socialisti.

V rimskih političnih krogih ugotavljajo, da bo ta teden zelo težak za Andreottijevo vlado. Najprej se bo moral predsednik vlade spoprijeti s svojimi nasprotniki na seji osrednjega vodstva stranke. Nato pa se bo že jutri začela v poslanski zbornici razprava o kmetijskih najemninah, se pravi o spremembi že sprejetega zakona, kar bo lahko spravilo vlado v resne težave. Spremembe, ki jih predlaga Andreottijeva vlada, so v izključno korist veleposelsnikov in odpravljajo vse ugodnosti, ki jih določa zakon iz leta 1971 za kmete, najemnike zemlje.

Nič dobrega ne obetajo Andreottijevi vladni prvi poskusi dialoga med socialdemokrati, demokristjani, socialisti in republikanci. Liberalce to zelo moti in pozivajo svoje demokristjanske in socialdemokratske prijatelje na ohranitev sedanje vladne oblike. Seveda je zblizanje med socialisti in njihovimi nedavnimi sopotniki v vladi leve sredine zelo medlo in se izraža le v nekaterih izjavah predstavnikov posameznih strank. Tudi nekateri socialdemokrati in republikanci so naklonjeni obnovitvi dvogovora s socialisti, kar povzroča vsem, ki podpirajo Andreottijevo vlado, veliko zaskrbljenost.

Clan osrednjega vodstva KPI Armando Cossutta je odgovoril na vprašanje, ki mu ga je postavil milanski čevnik «Corriere d'informazione», «kaj misli KPI o Andreottiju in njegovi vladi». Cossutta

poudarja, da je komunistična partija že od vsega začetka videla v Andreottijevi vladi desne sredine neustrezno in nevarno vlado. Dosedanja dejstva, pravi Cossutta, so potrdila naše mnenje. Nato ugotavlja, da je vladna politika povzročila povišanje cen, da ne govorim o reformah, da vlada ignorira parlament, da je predložila zakonski osnutek o policijskem priporu, da je nasilno spremenila stanje v RAI-TV, kar dokazuje, da hoče Andreottijeva vlada prizadeti predvsem delavske pridobitve in dati hud udarec demokraciji stvarnosti v državi. Na to, ugotavlja Cossutta, so delavci odločno odgovorili z enotno stavko 12. januarja. Cossutta pravi, da je za vse to odgovorno vodstvo kršćanske demokracije, da je treba strmoglaviti Andreottijevo vlado in jo zamenjati z novo, ki bo razbila vse odnose z desnic.

O resnih posledicah Andreottijeve vlade za italijansko demokracijo je govoril tudi član vsedravnega tajništva PSI Landolfi, ki je opozoril, da eni mogoče obnoviti leve sredine s skesanimi socialisti. Zato je vsak načrt o novi zmerni resitvi samo v korist sedanjih Andreottijevih vladnih sredin, ki je izraz sredinske politike kršćanske demokracije.

Tudi senator Eugenio Gatto, ki pripada demokristjanski levi struji «Forze nuove» je danes na nekem zborovanju pri Benetkah opozoril vse, ki imajo odgovorna mesta pri upravljanju kršćanske demokracije na sedanjo nevarno politiko vlade. Gatto meni, da je treba politično in vladno delovanje uskladiti v smeri gospodarskega in socialnega razvoja. Zato je treba, po njegovem mnenju, najprej preurediti državno upravo. To pa bo kršćanska demokracija lahko storila samo s takšno vlado, ki bo v stanju načeti odgovor z vsemi strankami demokracijskega loka, brez diskriminacije.

vrsti h kvalitativnemu izboljšanju zadrž. «Zastopniki združenja», zaključuje poročilo, «so si pridržali pravico, da v kratkem predložijo ministru Coppu vprašanja ki jih je treba nujno rešiti.

Indijska vojaška delegacija v SRJ

BEOGRAD, 22. — Zvezni tajnik za narodno obrambo armadni general Nikola Ljubičić je sprejel danes člane indijske vojaške delegacije, ki jo vodi poveljnik indijske vojske morarice admiral Nanda, ki je včeraj prispela na vabilo jugoslovanske morarice na tri-dnevni obisk v Jugoslavijo. Med obiskom bo delegacija obiskala nekatere enote in ustanove jugoslovanske vojske morarice.

Sovjetski predlog dnevnega reda evropske konference

HELSINKI, 22. — Sovjetska zveza je končno odgovorila na predloge o dnevnem redu bodoče evropske konference o varnosti in sodelovanju, ki so jih še pretekli tedni nedelje dali zastopniki držav članic Evropske gospodarske skupno-

ZAHODNONEMŠKI KANCLER V PARIZU

PARIZ, 22. — Ob deseti obletnici sklenitve francosko-nemške pogodbe je zahodnonemški kancler Brandt dospel na dvodnevni obisk v Pariz na pogovore s francoskim predsednikom Pompidoujem. Brandt in Pompidou sta imela danes dve daljša razgovora, ki sta trajala skupno skoraj štiri ure, medtem ko bo jutri na sporedu še tretje srečanje. Istočasno potekajo tudi pogovori med zunanjima ministroma Schömannom in Schumannom.

Na dnevnem redu francosko-zahodnonemških pogovorov so predvsem evropska vprašanja. Danes so govorili med drugim o razširitvi EGS in o odnosih skupnosti z ZDA, o pripravi konferenc o varnosti in sodelovanju v Evropi ter o sko-

rašnjem začetku posvetovanj za zmanjšanje oboroženih sil na naši celini. V tej zvezi je Francija potrdila, da se ne bo udeležila prvega sestanka, ki bo 31. januarja v Ženevi. Pogovori so potekali — kot so povedali uradni glasniki — v sodelovanju z združenjem.

Na sliki: prihod kanclerja Brandta na pariško letališče Orly, kjer ga je sprejel francoski ministri predsednik Messmer (levo).

BEJRUT, 22. — Libanonski dnevniki «Al Nahar» piše, da bo delegacija palestinskega odpornstva kmalu odpotovala v Vatikan, kjer jo bo sprejel papež Pavel VI.

Osrednje vodstvo kršćanske demokracije se bo danes sestalo in razpravljalo o vprašanjih, ki so povezana s sklicanjem vsedravnega sveta, na katerem bi morali odločiti o datumu kongresa stranke. Poleg tega bodo na seji razpravljali tudi o delovanju Andreottijeve vlade, žalosti pa pričakuje, da bo neizbežno prišlo do spopada med Andreottijevimi zagovorniki in demokristjansko levico, ki zahteva obnovitev sodelovanja s socialisti. Andreottijevi se bo moral danes spopasti tudi v poslanski zbornici, kjer se bo začela razprava o spremembah zakona o kmetijskih najemninah.

Splošna obsodba novega zločina portugalskega kolonializma

Umor gvinejskega voditelja Amilcara Cabrala ne bo ustavil afriških osvobodilnih gibanj

Voditelja PAIGC so umorili pred njegovim stanovanjem v Conakryju
Poziv Organizacije afriške enotnosti - Waldheim obsodil zločin

Amilcar Cabral

CONAKRY, 22. — Umor Amilcara Cabrala, voditelja osvobodilnega gibanja v Portugalski Gvineji, je vzbudil ogromno ogorčenje in ob zločinu v vsej Afriki. Cabral, ki je padel pod strehi plačanih «killerjev» pred svojim stanovanjem v Conakryju, je bil nedvomno ena največjih osebnosti moderne Afrike. Star je bil 51 let. Sam je dal pobudo za ustanovitev «Afriške stranke za neodvisnost Gvineje - Bissau in Cap Verta» (PAIGC), ki je postala glavni nosilec boja za osvoboditev Portugalske Gvineje izpod kolonialističnega jarma. V zadnjih letih so osvobodilne sile že izgnale Portugalce iz obširnih predelov države, kamor so namestili ljudsko oblast in administracijo. Še letos je Cabral imel namen proglasiti neodvisnost Gvineje - Bissu ter sklicati splošne demokratske volitve, iz katerih naj bi izšla, nova država, ločena od teritorijev, ki jih še imajo v oblasti portugalski fašisti in ki so omejevali le na glavna obalna mesta Bissu, Bafato in Sbolamo.

Sporočilo o umoru afriškega vo-

ditelja je dal sam predsednik neodvisne Gvineje Seku Ture, ki je tudi ukazal dvodnevno zalovanje v vsej državi. O umoru so doslej znani le skopi podatki, ki jih je dal sam Ture in ki jih je objavil tudi radio Conakry: Cabrala sta umorili dve osebi, očitno plačanca, v soboto zvečer pred stanovanjem, ki mu ga je dala na razpolago gvinejska vlada in kjer je živel skupaj zeno. Morilca je policija aretirala, njunih imen pa doslej še niso objavili. Sam Ture je povedal, da je morilca poslal «portugalski imperializem in kolonializem».

Glasnik PAIGC je danes izjavil, da z umorom Amilcara Cabrala portugalski kolonialisti nikakor ne bodo rešili svojih problemov. Cabral je padel prav v trenutku — je nadaljeval glasnik — ko so kolonialistične sile začele hud udarec portugalskim četam na področju Cassalola, v severozahodni Gvineji. Predsednik Fronte za osvoboditev Mozambika (Frelimo) Samora Machel pa je poudaril, da so Cabrala ubili prav v trenutku,

ko je pripravljali ustanovitev anti-imperialistične države na osvobojenem ozemlju. Portugalski kolonializem je to storil, da bi vnesel zmedo med ljudske množice ter demoraliziral bojevnike, kar pa se ne bo zgodilo, ker bodo osvobodilna gibanja v Cabralovem imenu še bolj odločno nadaljevala boj za dokončno odpravo kolonializma z afriške celine.

Organizacija afriške enotnosti pa je iz Adis Abebe pozvala vse države Afrike in vsega sveta, naj še bolj okrepijo boj proti kolonialnim in rasističnim režimom. Generalni tajnik organizacije Kamaanga je ostro obsodil «strašni zločin in vsa barbarska dejanja, s katerimi bi hoteli ustrojavati vse, kar se z dušo in telesom osvobodilnih in rasističnih narodov izpod jarma tuje rasistične dominacije».

Sporočilo OAE pravi, da so Cabrala ubili, ker je bil na tem, da bi privedel PAIGC in svoje ljudstvo k neodvisnosti in h končni zmagi nad fašističnimi in kolonialističnimi silami Portugalske. To pa samo dokazuje, da med «anahroničnimi silami kolonializma in rasizma» sprito okrepite osvobodilnega boja v Afriki. OAE poziva vse afriške vlade, naj povečajo svojo pomoč afriškim osvobodilnim gibanjem, ter «vse države sveta, vse ljudi, ki ljudjo pravico, enakost in mir, ter vse prijatelje Afrike, naj dajo učinkovito pomoč tem gibanjem, da bi izkoreninili iz kontinenta sramoto dvajsetega stoletja, ki jo predstavlja kolonializem v vseh njegovih oblikah».

Tudi predsednik Senegala Senghor je izrazil svoje ogorčenje zaradi zločina. «Ne trdim — je dejal — da je umor ubil portugalski ministrijski predčelnik Caetano ali guverner Gvineje - Bissau. Pravim, da so četent organizirali reakcionari, kolonialisti in kapitalisti, ki imajo večjansko oblast na Portugalskem».

Tudi generalni tajnik OZN Kurt Waldheim je izrazil svoje ogorčenje zaradi umora Amilcara Cabrala, ki ga je označil kot «velikega afriškega voditelja in donaluba», za katerega je gojil največje spoštovanje.

Cabral je že tretji voditelj afriških osvobodilnih gibanj, ki so ga umorili v zadnjih letih. Februarja 1969 je bil ubit v bombnem atentatu Eduardo Mondlane, predsednik in ustanovitelj «Frelima», kateremu so po pošti poslali tempirano bomb, ki je eksplodirala, ko je bil na delu v svojem stanovanju v Dar es Salamu. Tri mesece prej pa je bil ubit v južni Tanzaniji Samuel Kojune, namestnik glavnega poveljnika oboroženih sil za osvoboditev Mozambika.

RIM, 22. — Predsednik KPI Longo in generalni tajnik Berlinguer sta poslala Afriški stranki za osvoboditev Gvineje in Cap Verta sozlačno brzojavko, v kateri poudarjata velik pomen Cabralovega življenja za zgodovino napredka afriške celine. Longo in Berlinguer ugotavljata, da pomeni Cabralov umor hudo zgubo za nacionalno osvobodilno gibanje, za protimperialistično gibanje in za mednarodno delavsko gibanje ter izrekata solidarnost italijanskih komunistov z bojem gvinejskega naroda, ki bo prav gotovo dovedel končno zmago nad portugalskim kolonializmom.

ZADNJA VEST

Nenadna smrt Lyndona Johnsona

SAN ANTONIO (Texas), 22. — Bivši ameriški predsednik Lyndon Johnson je umrl danes ponoči, verjetno zaradi srčne kapi. Danes popoldne so ga prepeljali iz njegovega bivališča v letalom v San Antonio, od koder so ga s helikopterjem pospremili v vojaško bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl.

Matteotti obišče Beograd

RIM, 22. — Minister za zunanjo trgovino Matteotti bo 8. in 9. februarja odpotoval v Beograd, kjer bo imel pogovore s članom zveznega izvršnega sveta Jovićem. Sestanek med obema ministroma bo pripravil na zasedanju mešane jugoslovansko-italijanske komisije za trgovinska vprašanja, ki bo 5. in 6. februarja v Beogradu, na katerem bodo proučili perspektive medsebojne trgovinske izmenjave zlasti pa še vprašanje carinskih tarif. 7. februarja pa se bo carinska komisija mešana komisija za industrijsko in tehnično sodelovanje in sodelovanje med nekaterimi italijanskimi in jugoslovanskimi podjetji.

Sestanek zadržarjev na ministrstvu za delo

RIM, 22. — Podtajnik za delo Tedeschi se je po nalogu ministra sen. Coppo sestel z zastopniki treh največjih združenj zvez. Razpravljali so o najboljših preceh vprašanih združenjstva v Italiji. Ob koncu zasedanja je podtajnik Tedeschi izjavil, da se vlada zaveda pomembnosti združenjstva in da namerava vpojeti zadržarje pri reševanju svojih problemov.

Ministrstvo za delo je izdalo v tej zvezi tiskovno poročilo, v katerem ugotavlja, da je pod vodstvom ministra Coppo izvedlo že nekaj posegov, ki merijo v prvi

nost zadnje uradne izjave saigonskih predstavnikov, ki dajejo zgornjo sliko o tem, kako se Thieujev režim pripravlja na pogajanja s komunisti. Radio Saigon je danes v neki oddaji opozoril, da bo demokratske sile ostale v Južnem Vietnamu tudi po sklenitvi sporazuma, zaradi česar bo «samo med južnovietnamske vojske lahko poželjva agresorja in ponovno postavila mir v Južnem Vietnamu». Radio Saigon je tudi pozival k uničenju vseh komunistov. «Dokler ne sam komunist ostal na našem ozemlju, bomo nadaljevali z bojem», je zaključil saigonski radio.

Van Thieu je medtem že uvedel alarmno stanje v vseh vojašnicah, da bi lahko ZAR manevre komunistov za sproženje neredov pred uvedbo premirja in med premirjem, kot pravi režimski dnevnik «Tin Song». List napoveduje tudi vrsto prav nič mirobilnih ukrepov,

V Parizu je dospela tudi zunanja ministrstva južnovietnamskega zasedne revolucionarne vlade Nguyen Thi Binh, ki je takoj po prihodu imela dogovor s hanojskim pogajalcem Le Duc Thojem in Xuan Thuyem. Delegacija ZRV je objavila poročilo, v katerem pravi, da je bilo srečanje posvečeno proučitvi splošnega položaja in problemov, ki se tičejo izpolnitve besedila sporazuma o koncu vojne in upostavitvi miru v Vietnamu.

Da so pogajanja stopila v zaključno fazo, priča tudi dejstvo, da ima ameriški zunanji minister Rogers v teh dneh intenzivne stike z diplomatskimi predstavniki štirih držav, ki bodo sestavile bodočo nadzorno komisijo o premirju. Kot je znano, so te države Kanada, Indonezija, Madžarska in Poljska. Govori se tudi o skorajšnjem potovanju podpredsednika ZDA Agnewa v Saigon, kjer naj bi prisostvoval formalnemu podpisu mirovnega sporazuma iz strani predsednika Van Thieuja.

Glede vsebine sporazuma se uradni krogi strogo držijo načela popolne tajnosti, vendar jo je mogoče že vsaj v glavnih obrisih začrtati: «zamrznenje» vojaških operacij, umik vseh ameriških čet in osvoboditev vojnih ujetnikov v roku šestdesetih dni, potrditev 17. vzporednika kot «časne politične meje med obema Vietnamoma. O politični bodočnosti Južnega Vietnana pa naj bi se pogovarjali Vietnamci sami, in sicer predstavniki demokratskega režima ter revolucionarne vlade. Pozneje naj bi sklicali mednarodno konferenco, ki naj bi omogočila upostavitve trajnega mira v vsej Indokini.

Sporazum torej rešuje samo vojaške aspekte vietnamske krize, medtem ko pušča odprta skoraj vsa politična vprašanja. Sprito tega dejstva vzbujajo še večjo zaskrblje-

Stavke kovinarjev za delovno pogodbo

Sindikati poljskih delavcev bodo ustanovili enotno federacijo

RIM, 22. — Kovinarski delavci se danes začeli z razčlenjenimi stavkami zaradi razbijta pogajanj za obnovitev delovne pogodbe. Očlani so 10. februarja bodo delavci v podjetjih z državno udeležbo ter male in srednje industrije stavkali vsega skupaj 24 ur. Delavci v veliki zasebni kovinarski industriji pa bodo v istem obdobju stavkali 22 ur. Enotna federacija kovinarjev je sklenila, da bo razčlenjene stavke kar sredi delovnega urnika, med katerimi bodo priredili delavske skupščine.

Jutri pa bo enotna federacija kovinarjev priredila v vsej državi «dan boja kovinarjev» za obrambo delovnih mest in proti preureditvam v nekaterih velikih industrijskih podjetjih. Kako bodo te akcije potekale, bodo odločala posamezna pokrajinska vodstva. Za 9. februarja, pa je federacija kovinarjev priredila vsedravnno demonstracijo kovinarskih delavcev, kateri se bodo pridružili drugi delavci ostalih industrijskih strok.

Tajništva CGIL, CISL in UIL so

se danes popoldne sestala s tajništvi vseh sindikatov industrijskih strok. Razpravljala so o možnosti splošne stavke, da podprejo boj kovinarjev za novo delovno pogodbo. Glavni tajnik CISL Storti je ob zaključku srečanja izjavil, da se bodo prihodnji teden ponovno sestali in dokončno sklepali o napovedi stavke ob koncu februarja. Medtem ko so pogajanja med sindikati in predstavniki velikih industrijskih podjetij prekinjena, se bodo ta teden nadaljevala pogajanja za novo delovno pogodbo s predstavniki industrije z državno udeležbo in združenja male in srednje kovinarske industrije. Minister za delo Coppo pa se bo jutri sestel s predstavniki industrije, pojušnjem pa s sindikalnim predstavnikom kovinarjev. Minister bo skušal posredovati za obnovitev razbitih pogajanj.

Uslužbenici mestnih prevoznih podjetij so danes stavkali po vsej državi od 9. do 12. ure. Uslužbenici zahtevajo preureditev mestnih javnih prevozov, ki ne ustrezajo potrebam delavcev in namestitev 15.000 novih uslužbencev, da bi se lahko javna prevozna služba redno odvijala.

V Rimu so se sestala tajništva sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL poljskih delavcev. Po daljši razpravi so sklenili, da se bodo 6. februarja ponovno sestali in ustanovili enotno federacijo.

BEOGRAD, 22. — Na vabilo predsednika zveze komunistov Jugoslavije je prispela včeraj na obisk študijska delegacija komunistične partije Bolgarije pod vodstvom tajnika centralnega komiteja in predsednika gospodarske komisije bolgarske partije Givane Filipova. Delegacija bo med bivanjem v Jugoslaviji proučevala vlogo zveze komunistov v razvoju gospodarstva.

DANES

V Parizu se danes začne nov in morda odločilen krog pogajanj med Kissingerjem in Le Duc Thojem. Kot kaže, je sporazum v bistvu že izdelan in je treba samo še pojasniti nekatere detajle. Sporazum pa menda zadeva samo vojaške aspekte vietnamske krize, ne rešuje pa političnih vprašanj, za kar bodo verjetno potrebna še dolga pogajanja med saigonskim režimom in začasno

revolucionarno vlado. V pričakovanju teh pogajanj pa pripravljajo saigonski diktator Thieu krvavo represijo ne samo proti «komunistom», ampak tudi proti nevturalistom in vsem silam, ki nasprotujejo njegovemu režimu.

Po vsem svetu, se posebno pa v Afriki, je globoko odjeknila vest o brutalnem umoru voditelja osvobodilnega gibanja Gvineje Amilcara Cabrala. Nobenega dvoma ni, da so zločin izvedli plačanci po naročilu portugalskih kolonialistov, kot tudi ni dvoma, da Cabralov umor ne bo ustavil boja afriških osvobodilnih gibanj proti ostankom kolonializma.

75. OBČNI ZBOR ZAVAROVALNICE ZA ŽIVINO V BAZOVICI

Birokratsko ravnanje deželnih organov škoduje kmetom in zavira koristne pobude

Soglasno odoben sklep o včlanjenju v SKGZ - Tri četrt stoletja plodnega delovanja - Zaman govor o zaščiti Krasa brez Krašincev

Udeleženci občnega zbora

Ob številni udeležbi članov iz Bazovice, Padric, Gropad in z Jezera je bil v nedeljo popoldne v Bazovici 75. redni občni zbor zavarovalnice za govejo živino. Jubilejni občni zbor ene izmed najstarejših podobnih organizacij ne samo na Trškem na Krasu, temveč posebej svestno, zelo pomemben pa je bil sklep, ki so ga na občnem zboru soglasno odobrili, da se namreč Zavarovalnica za govejo živino v Bazovici včlanijo v Slovensko kulturno - gospodarsko zvezo. Pregledali so delovanje zavarovalnice, odobrili oracun ter potrdili dosedanje odločitve, dotaknili pa so se tudi raznih vprašanj, ki zadevajo živinorejstvo, kmetijstvo sploh in kmečkemu človeku na Krasu, ter najnovejših pobud in zakonskih ukrepov, kot so ustanovitve gorske skupnosti in kraških naravnih rezervatov ter novi davčni prepisi.

Člane je pozdravil predsednik Zorica, ki je na kratko orisal zgodovino zavarovalnice ter zaželel vsem živinorejcem najboljše uspehe. Po njegovem nagovoru so z enominutnim molkom počastili spomn pokojnega Josipa Milkovića, dolgoletnega odbornika zavarovalnice.

Siedlo je tajništvo poročilo, ki ga je podal Ivan Mirko Krizmančič, brskavcem je poudaril, da z jubilejnim občnim zborom zaključuje zavarovalnica tridesetletno plodno in nepretrganega delovanja, kljub hudim razmeram in težavam, saj je preživel dve svetovni vojni in najhujšo dobo fašističnega zatiranja. Vato je Krizmančič pripomnil, da je treba analizirati sedanje stanje in pomisliti na posledice, ki bi nastale, če se ne bi našla pravilna pot za rešitev in napredovanje živinoreje. Že sami statistični podatki nam opozarjajo, kako število živine iz leta v leto upada. Živinoreja je na tem predelu Krasa ena od glavnih panog kmetijstva in se bo lahko okrepila samo, če bodo v bližnji prihodnosti podvzeti vsi ukrepi, da bo kmetom zagotovljen obstoj na svoji zemlji. Pri tem je omenil ustanovitev druge za krasno mlekarno ter kritiziral ravnanje deželnih funkcionarjev, ki kmetom škodujejo z birokratskimi in administrativnimi postopki glede dodelitve prispevkov, kot jih določa deželni zakon za razvoj kmetijstva in se posebej za razvoj živinoreje. Posledica takega ravnanja pa je vidna v hlevih, ki se vedno bolj praznijo.

Navedel je zakonske ukrepe o kraških rezervatih in gorskih skupnostih ter krivice, ki se godijo prebivalcem kraških vasi v tržaski občini zaradi regulacijskega načrta. Kdaj pa bo, po teh zakonskih ukrepih in omejitvah, uveljavljen zakon o celotni zaščiti slovenske naradne skupnosti v Italiji? In kdaj bodo pristojni organi in oblasti, ko razpravljajo in odločajo o Krasu, upoštevale predvsem kraskega človeka, in ne samo kraske naravnih značilnosti. Tako je zaključil Krizmančič svoje tajništvo poročilo, njegova izjava pa so navzoči potrdili s poslanjem.

Krizmančič je nato sporočil, da je odbor zavarovalnice na svoji seji 4. januarja soglasno odobrila predlog o včlanjenju v SKGZ ter je ta predlog na kratko tudi utemeljil, občni zbor pa ga je soglasno potrdil. Tako predsednik kot tajnik sta v svojih poročilih tudi omenila srečanja z vodilnimi organi Zveze društev živinorejcev SR Slovenije, s katero je zavarovalnica navezala stike plodnega sodelovanja.

Občnemu zboru je prinesel po-

Po koncertu v Lazah

GORISKI DNEVNIK

PO PODATKIH TRGOVINSKE ZBORNICE

Industrijska proizvodnja v decembru na Goriškem brez večjih sprememb

Pričakovane vladnih ukrepov za odpravo krize v gradbeništvu - Manjši priliv kupcev s področja Slovenije - Hranilne in druge vloge dosegle 125 milijard

Položaj industrije na Goriškem je bil v preteklem decembru približno enak kot v prejšnjem novembru. Zaradi stavk je prišlo do prekinitve proizvodnje po posameznih podjetjih ali oddelkih, kjer so stavkali za obnovo delovne pogodbe. Do številnih pojavov odsotnosti z dela je prišlo zlasti v tistih podjetjih, kjer delajo v več izmenah. Izkoriščanje proizvodne zmogljivosti industrijskih naprav je še vedno pomanjkljivo in gospodarska kriza predstavlja še vedno veliko oviro za nove investicije in odpiranje novih obratov.

Zaradi pomanjkanja strokovno usposobljenih delavcev je nezadovoljiva tudi zaposlitev. Živahna proizvodnja v tržiskih ladjedelnicah pa se je tudi v decembru normalno odvijala.

V kovinarski in metalurški industriji je proizvodnja potekala normalno ter se tudi tezeve v podjetjih Safog in OMG postopoma odstranjujejo in se delo normalizira. Tudi v lenu in kartonarni industriji ter v obratih za celulozo se je proizvodnja odvijala brez večjih sprememb. Pač pa je v težavah pri izvedbi številnih naročil podjetje Tec-Friuli, ki ne more ustreči vsem zahtevam sprito zveze premagane zmogljivosti.

V tekstilni industriji se je proizvodnja odvijala po normalnem postopku in tudi za bližnje mesece so izgledi dovolj optimistični. Proizvodnja v prehrabni industriji je tudi potekala brez bistvenih sprememb.

Pač pa obstajajo še vedno težave v gradbeništvu in od njega odvisni industriji gradbenega materiala. Na tem področju pričakujejo izboljšanja ob izvedbi ukrepov, ki jih pripravljata za gradbeništvu rimska vlada.

Po delnem zastopu v prvi polovici decembra se je trgovinska dejavnost v drugi polovici meseca bolj razvivala, kar je pripisati prazničnosti material, na Andrijevemu sejmu. Vsekakor pa prodaja ni presegla lanske v istem obdobju ter se je zmanjšal tudi dotok kupcev iz Slovenije iz znan razlogov. V decembru ni bilo v Gorici nobenih razprodaj ali likvidacij.

V okviru male blagovne izmenjave ob meji na Goriškem so zabeležili zmanjšanje uvoza iz Slovenije in manjši povisek izvoza. Uvozili so za okrog 12 milijonov raznega blaga, med katerim govejše meso, božična drevesca, drva, industrijski les, kartonažne in druge proizvode.

Izvoz je dosegel skoro 129 milijonov in med tem blagom naj navedemo: sočivje, razno drogerijsko blago, tekstilne izdelke, električni material, razne hidravlične potrebščine, avtomobilski nadomestni deli, kmetijski stroji in deli ter druge vrste raznega blaga.

Pristojni urad pri Trgovinski zbornici je v decembru izdal tudi potrdila za izvoz domačih industrijskih proizvodov v razne evropske in izvenevropske države (Brazilija, Ciper, Iran, Jgoslavlja, Izrael, Libija, Portugalska, Madžarska, Sirija itd.). Gre predvsem za izvoz likalnikov, sanitarnih potrebnih, elektromotorjev, vezanah lesnih plošč, slaščičarskih izdelkov, pisarniških potrebnih, hladilnikov, kopalnih naprav itd.

Dodamo naj še, da je bilo ob koncu oktobra pri poštnih hranilnicah za nad 16 milijard hranilnih vlog, od tega skoro 9,5 milijarde poštne bonov. Ob koncu septembra pa so znašale vloge pri drugih bankah in denarnih zavodih nad 108 milijard lir od tega 66 milijard hranilnih vlog zasebnikov in podjetij.

Tri Cigane po zasačili pri tatvini v Krminu

V Gorici sta ukradla avto ter se odpeljala v Videm, kjer so ju aretirali

Pred okrožnim sodiščem v Gorici so se morale te tri zagovarjati tri Cigane iz roda Hudorovič, ki so bile obtožene kraje v trgovini in poskusa kraje v zasebnem stanovanju.

Na zatožni klopi so bile 21-letna Ana Hudorovič, rojena v Vidmu in brez stalnega bivališča, dalje Tereza Hudorovič, 21 let ter komaj 16-letna T. H.

V obtožnici je navedeno, da so vse tri prišle v trgovino Fausta Bigota v Krminu dne 29. novembra lani in izkoristile priložnost, ko je gospodar stregel nekega odjemalca, žena pa je telefonirala v sosednjem prostoru, da so odnesle moške hlače v vrednosti 5.000 lir. Dalje so odnesle eno žensko krilo in v stanovanju Romane Blasig, kamor so se vtihovali, so se polastile ključa, s katerim so odprle skrinjico za dragulje. Vendar niso utegnile odnesti ničesar, ker so jih zasačili in aretirali. Anje je ostala v zaporu do razprave, Tereza, ki ji pravijo tudi Magdalena, do 5. januarja, maloletno T. H. pa so pustili na svobodo.

Obtožbenke so sicer tajile krivdo, vendar je sodišče obsodilo Ano Hudorovič na 8 mesecev zapore in 45 tisoč lir globe ter Terezo-Magdaleno na 5 mesecev in 30 tisoč lir globe.

Spet telefonska grožnja, toda bombe ni bilo!

Učiteljski in učiteljske večeraj niso imeli pouka. Neka ženska je ob 8.25 telefonirala na šolo in sporočila, da so v zgradbo postavili bombo. Vodstvo italijanskega učiteljskega je o tem obvestilo policijo in karabinjerje, ki so takoj poslali v zavod več skupin. Temeljito so pregledale vse, tudi najbolj skrite kotičke, vendar niso našle ničesar. Podoben primer se je na nekem goriškem zavodu dogodil tudi lani.

V tržisko bolnišnico so sprejeli 24-letnega Borisa Dumica iz Trčica, Ul. Rosselli 14, v katerega je med vožnjo z mopedom trčil fiat 124

spont, last Alda Dondje iz Gorice, Ul. Morelli 8. V bolnišnici oo Dumica ostal zaradi lažjega možganskega pretresa teden dni.

Koncerti Tria Lorenz danes v Novi Gorici

Znani koncertni trio Lorenz iz Ljubljane, ki bo v petek nastopil tudi v Trstu, gostuje danes, v torek, 23. januarja ob 20. uri v Novi Gorici. Koncert bo v Komorni dvorani Primorskega dramskega gledališča v Novi Gorici. Na programu so dela čeških skladateljev B. Smetane in A. Dvoraka. Prireditelj je omogočila ZKPO iz Nove Gorice.

Popoldne ob 16. uri bo v isti dvorani priredil Trio koncert za mladino, ob 14. uri pa prav tako za mladino v Šempetru, kjer bo nastopil v prvorini tamkajšnje Glasbene šole. Vabljeni.

Del varnostne ograje se je zaril v avto podpredsednika pokrajine

Marko Waltritsch in njegova žena le laže ranjena, sinova pa sta se rešila brez poškodb

Varnostna ograja se je zarila v fiat 124

Naš dopisnik poroča: tako bi lahko pričeli kroniko prometne nesreče, v katero se je zapletel v nedeljo jutraj pri Tricesimu častnik Primorskega dnevnika, podpredsednik goriške pokrajine Marko Waltritsch. Običajno častnikar poročamo o nesrečah drugih, malo pa o naših nesrečah. Pisati o sebi ni vsakdanja stvar. Enkrat toliko pa je možna tudi izjava. Kljub hudi prometni nesreči prsti ob težko še vedno migajo in zato ni težko pisati na pisalni stroj.

Marko Waltritsch se je v nedeljo jutraj namenil v Kanalsko dolino. Z njim so bili v avtomobilu 34-letna Giancarla Pacor in sinova, 10-letni Alojz in 7-letni Dimitrij. Waltritsch je sifiral svoj fiat 124 G 424H. Šel je po avtocesti iz Vile do Vidma, nato pa po videmski obvoznici proti Tricesimu. Tik pred priključkom z državno cesto je zaradi spolzkega cestnišča izgubil oblast nad volanom ter se zaletel v jekleno varovalno ograjo na desni strani ceste. Udarce je bil precej močan in ker prihaja na tistem mestu večkrat do nesreč, so prav nekaj dni prej delavci namestili nov kos jeklene ograje, ki pa je bila slabo pritrjena. Pri trčenju avtomobila v ograjo so vijaki pustili, drugi kos se je zaril v avtomobil skozi in skozi, avto pa se je ustavil sele pri jeklenem stebričku. Na srečo se je Waltritsch tik pred trčenjem premaknil na desno stran v obupnem poskusu, da bi avto usmeril proti sredini ceste. To ga je rešilo. Če bi ostal na svojem soferskem mestu bi mu varnostna ograja, ki se je zarila v vozilo, prav gotovo prizadela hujše telesne poškodbe. Avto je tako ostal tik nad globokim prepadom. Žena Giancarla je odprla vrata in se izmuznila iz vozila, za

LANSKI ODRAČUN KONFEDERACIJ CGIL, CISL IN UIL

Sindikalni federativni pakt most k organski enotnosti

V lanskem letu so v goriški pokrajini sklenili 27 novih delovnih pogodb - Pomembnost treh vsedravnih kongresov v letu 1973

Tudi sindikalno gibanje je ob obratu leta sestavilo obracun svojega lanskega delovanja in je na podlagi njegove analize ugotovilo nekatere koristne napotke za nadaljnje delovanje.

V lanskem letu so bili v zarišu naslednji važni problemi: ustanovitve federativnega pakta med CGIL, CISL in UIL, ki predstavljajo most k sindikalni enotnosti, preobretitev težav gospodarskega značaja, povezanih z reformami in obnovo delovnih pogodb.

Kar zadeva snovanje sindikalne enotnosti, velja omeniti lanskega federativnega ustanovitve Enotnega operativnega središča CGIL, CISL in UIL, ki povezuje posamezne kategorije, usklajuje pobude in vodi sindikalno politiko.

Na dveh enotnih splošnih svetih so ustanovili pokrajinsko sindikalno federacijo CGIL, CISL in UIL. Na teh dveh shodih so spoznali pomen sindikalnih bojev za boljše delovne pogoje, za upravo podjetja in za reforme.

V lanskem letu so si sindikalne organizacije zlasti prizadevale najti izhod iz slabe gospodarske in politične situacije v vsaj državi in v naši pokrajini, zakaj krizni položaj je vplival tudi na pogoje življenja in dela delavskega razreda.

Da bi premagale gospodarsko krivdo, so CGIL, CISL in UIL bile pobudnice za nekatere ukrepe, ki naj bi pripomogli k gospodarskemu vzgonu, kot javne in zasebne naložbe za povečanje proizvodnje v industriji in kmetijstvu.

Na Jugu naj država s političnim in finančnim posegom omogoči večjo zaposlenost in razvoj tega zastarelega področja.

V okvirh teh zahtev sodi takojšnje in dosledno izvajanje stanovanjskega zakona, ki bo zlasti ugodno vplival na gradbeno dejavnost. Potrebno je zavreti naraščanje cen ter nadzirati zlasti tiste industrijske izdelke in storitve, ki zaradi svoje »strateške« važnosti lahko bistveno vplivajo na dražnjo. Nadalje so sindikati zahtevali takojšnje izvajanje zdravstvene, stanovanjske, šolske in prevozne reforme.

V lanskem letu so bile sindikalne in delavske organizacije zavzele z nekaterimi pomembnimi sindikalnimi spori, kot so SAFICA v Gradcu, Hannibal, SIMO, N. t. Pak v Trčici, Calcisano v Zgornji itid. V lanskem letu so sklenili 27 delovnih pogodb, med katerimi je najpomembnejša tista, ki zavzema kmečke delavce.

Ob sklepu leta so se tri sindikalne organizacije ogrevale za reformno, obnovo pogodb, zlasti gradbenih delavcev in kovinarjev, in za rešitev gospodarskih vprašanj.

V letu 1973 bodo imele vse tri konfederacije svoje vsedravnne kongrese, ki bodo izdelale stališče do delavskih zahtev glede organske sindikalne enotnosti. Ta izbira bo nastala brez zunanjih pritiskov, ob popolni avtonomiji konfederacij.

Po odločbi pokrajinskega zdravniškega iz Trsta so razpisali usposobljenostne izpite za dela s strupenimi plini. Kdor koli se hoče udeležiti tečaja, za katerega bodo udeležencem dali posebno izkaznico (patent), bo moral nasloviti prošnjo na urad pokrajinskega zdravniškega do 30. marca letu. Na istem uradu bodo zainteresirani dobili vsa potrebna navodila.

Pevski zbor v Doberdobu bo imel drevi, 23. januarja, ob 20. uri prvo redno pevsko vajo. Odrski društva vabl. da se vaje, ki bo v prostorih VAB »Jezero« udeležijo vsi, ki jim je pri srcu širjenje slovenske kulture.

Slovensko planinsko društvo v Gorici obvešča smučarje letnikov 1962 in 1963, ki so včlanjeni v FISL, a bo tekmovanje v Saurisu 4. februarja letos. Vpisovanje je na sedežu SPD, Ul. Malta 2, vsak dan od 10. do 12.30 in od 16. do 17.30, vključno do 28. januarja. Vpisnina znaša 500 lir.

Predavanja

Prosvetno društvo Slovenije v dobi s sodelovanjem Slovenske prosvetne zveze in Delavske univerze v Novi Gorici priredi jutri, 24. januarja ob 20. uri v društveni dvorani v Doberdobu predavanje o »Potovanju od Dumaja v Prago, Berlin, Stockholm in Uppsalo. Govorila bo prof. Mirov Nak in Ajdovščine. Predavanje bodo spremljali številni barvni diapozitivi.

Kino

Gorica

VERDI 17.15-22.00 »La vita a volte è molto dura, vero Provvidenza?« T. Millian. Barvni film.

CORSO 17.15-22.00 »Frenzy, il film di Hitchcock«. A. Massey. Barvni film. Malindi pod 14. letom prepovedano.

CENTRALE 16.30-21.30 »Fratello Sole, Sorella Luna«. G. Faulkner in J. Bowker. Barvni film.

MODERNISSIMO 17.00-22.00 »Decamerone numero 4« M. Giordani in N. Musco. Barvni film. Malindi pod 18. letom prepovedano.

VITTORIA 17.00-22.00 »Le caldi notti del Decamerone«. D. Backy in F. Benussi. Barvni film. Malindi pod 18. letom prepovedano.

Tržič

AZZURRO Zaprt.

EXCELSIOR 16.00 »Il diavolo nel cervello«. Barvni film.

PRINCIPE 17.30 »Colpo grosso, grossissimo, anzi probabile«. Barvni film.

Nova Gorica

SOCA Prosto.

SVOBODA »Na poti za Shailoch, ameriški barvni film - ob 18. in 20. RENCE »Nevarna deklica«, ameriški barvni film - ob 19.

DESKLE Prosto.

KANAL Prosto.

DEZURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Tavassani, Korzo Italija 10, tel. 2576.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Alla Salute, Ul. Cosulich, tel. 72490.

TUDI «ZAKON VALPREDA» NE ZALEŽE VEDNO

Primer študenta Luigija Zancheja

Zdravstveno stanje mladega študenta je zelo šibko
Sodišče noče ugoditi upravičeni zahtevi branilcev

RIM, januarja. — Študent Luigi Zanche trenutno ne hira v zaporu Regina Coeli, pač pa leži v eni izmed rimskih bolnišnic, kjer ga po močno stražijo, da bi ne pobegnili. To včasih smoglo te dni brati v italijanskem tisku in k njej se vračamo ali bolje vračamo se k študentu Zancheju, na katerega so pravzaprav že mnogi pozabili, kajti v današnjem naglem tempu življenja usoda posameznika ni tako pomembna in v nekaj mesecih tudi neka tragedija zbledi.

Kdo je Luigi Zanche? Lani v začetku junija je mladi študent, ki pripada nekemu levčarskemu izvenparlamentarnemu gibanju večerjal v neki rimski «pizzerii» in ko je čakal na običajni krožnik testenin, je čakal po papirnatem prtičku. Bilo je to le nekaj dni po Calabresijevem umoru in Zanche je na papirnati prtiček napisal nekaj besed, ki prav gotovo niso bile kompliment za pokojnega milanskega komisarja. Bilo pa je to v času, ko je vesoljna italijanska policija lovila «krivca» za Calabresijev umor. Luigi Zanche je povečerjal, vstal in stopil iz lokala. Ko pa je natakarka hotela odnesti posodo in pribor ter vreči med smeti rabljeni prtiček, sta policaja, ki sta sedela pri sosedni mizi, pograbila prtiček kot «corpus delicti». Naključje je naneslo, da se je mladenič z družbo prijateljev, ki jih je srečal pred lokalom, vrnil v lokal. Policaja sta ga aretirala pod obožljivo «apologijo prekrška».

Obtožba se je sicer zdela naravnost smešna, toda sodišče je mladeniča obsodilo na 14 mesecev zapore. Tožilec je namreč menil, da je hotel študent s svojim čenkanjem oziroma s tem, kar je bil napisal na papirnati prtiček, pustiti sporočilo klientom lokala, ki bodo sedli za mizo potem ko bo on odšel. Luigi Zanche je namreč pustil prtiček pod krožnikom, ki mu ga je prinesla natakarka in ga pošteno zamazal, tako da bi lahko vsakdo povdobil o tem, kar je menil sodnik, kolikor bi v mastnem in paradničnem madažu ne videli takega simboličnega sporočila gostom lokala...

Toda kolese «pravice» se je vrtele dalje in sodniki so 12. junija Zancheja obsodili na 14 mesecev zapore kazni. Zanche je torej že osem mesecev v rimskem zaporu oziroma zadnje dni v neki rimski bolnišnici. Parlament je med tem odobrnil tako imenovani «zakon Valpreda», ki omogoča izpustitev na začasno svobodo v primerih, ki jih dosedaj fašistični kazenski zakonik Rocco ni predvideval. Zanchejev primer spada v kategorijo prekrškov, ki jih predvideva zakon Valpreda in zato sta njegova odvetnika Lombardi in Di Giovanni vložila pred časom zahtevo za osvoboditev Zancheja. Kakor pa je bilo pričakovati, so sodišče zahtevi ni ugodilo in je zavrnilo prošnjo na osnovi nepopolnih utemeljitev: kratka doba preventivnega zapore (osem mesecev je mladenič že za zapah) in predvsem zaradi tega, ker da gre za zelo hudo prekršek.

Čeprav sodimo, da je taka utemeljitev nesprejemljiva, je še bolj zaskrbljujoče to, kar se je v teh osmih mesecih v zaporu dogajalo. Mladenec že nekaj let bolega za neko srčno boleznijo, za katero zdravniki še niso točno ugotovili, kaj je. Sredi decembra lani so ga morali na hitro odpeljati na kardiokirurški oddelk rimske poliklinike «Umberto I.», odvetniki pa so se morali dobesedno boriti s socialnim zavarovalnim zavodom ENPAS, ki ni hotel prevzeti finančnega bremena za zdravljenje študenta, kljub temu da je imel ta do tega popolno pravico. Dan kasneje so se zdravniki odločili za vrsto poskusov, med katerimi je tudi tako imenovani «katerizem», to se pravi opazovanje srca s posebno sondo.

Dva dni kasneje pa so se na polikliniki pojavili karabinjeri. Kljub protestom so odpeljali mladeniča ponovno v zapor. Zanche je bil tako oslabil, da je bil več dni skoraj v nezavesti in so ga morali drugi jetniki pitati, kar sam ni bil več sposoben uživati hrano. Med drugim mu je povsem otrpnila desna roka. Več dni je minilo, preden je zdravnik pregledal mladeniča in ugotovil, da se mu je obtok krvi zmanjšal na polovico. In tedaj je odredil takojšnji prevoz v ambulantno. V naslednjih dneh je po temeljitejšem pregledu zdravnik ugotovil, da je Zanchejeva aorta delno zamazana. Zdravnik je to sporočil branilcem, ker je dosedanja terapija bila neuspešna in je izjavil, da bi treba mladeniča čimprej spraviti v bolnišnico.

Na zahtevo odvetnikov je pravo-

sodno ministrstvo priznalo, da po potrebuje mladenič zdravljenje, dodalo pa je, da finančno breme za to ni v njegovi pristojnosti. Tudi zavod ENPAS je ostal do sedaj gluha za zahtevo Lombardija in Di Giovannija, pa čeprav je sedanje zdravstveno stanje študenta posledica operacije in nezasilnega ravnanja z njim.

Kljub vsemu temu je rimsko sodišče zavrnilo zahtevo po začasnih svobodi.

To pa še ni vse. Luigi Zanche je namreč tudi eden izmed tistih mladeničev, ki so jih v rimskem zaporu Rebibbia pretepli, pa čeprav se sam ni udeležil protestne manifestacije, do katere je v zaporu prišlo. Vrh tega sta branilca povedala, da so Zancheja večkrat «znanstveno» obdelavali, ker da ni znal držati jezika za zobmi in je povedal marsikaj preiskovalnemu sodniku. Prav zaradi tega so bili mladeniča premeštili iz zapore Rebibbia v Regina Coeli.

Vse to bomo v italijanskem tisku. Zato se ob tem porajajo številna vprašanja, med drugim tudi vprašanje, zakaj prekinitev prvega zdravljenja, zakaj se ni začela preiskava v zvezi s tistimi, ki so mladeniča pretepli. So to vprašanja, ki si jih postavljajo vsak državljan, vsak demokratični človek v deželi. In ta vprašanja so zelo akutna in bo treba nanje čimprej odgovoriti, da ne bo nekega dne prepozno.

PO PISANJU AGENCIJE «NOVOSTI»

O knjižni nakladi v Sovjetski zvezi

Veliko strokovnega čtiva - Vsak tretji državljani študira
Velikanske naklade tujih avtorjev - Povsem nove literature

MOSKVA, 22. — Ko smo pred nedavnim listali po letnem biltenu UNESCO, smo ugotovili, da so v lanskem letu prvič v zadnjih desetletjih ZDA prekosile Sovjetsko zvezo v tiskanju novih knjig, šlo je le za nekaj «naslovov», toda Sovjetska zveza, ni bila tokrat več na prvem mestu na svetu. In vendar je Sovjetska zveza po nakladi knjig še vedno na prvem mestu. Nekaj podatkov o tisku knjig v Sovjetski zvezi in o knjigah naslopih nam posreduje Anatolij Streljajev po agenciji Novosti.

V 55 letih po oktobrski revoluciji so v Sovjetski zvezi tiskali 38 milijard knjig. V Sovjetski zvezi tatisnejo okoli 3.000 knjig na minuto ali 4 milijone knjig na dan. Leta 1971, ko je Sovjetska zveza nosila še svetovni rekord v številu naslovov, so tiskali 86 tisoč knjig na skupno 108 jezikih, seveda prvenstveno v jezikih narodov SZ, pa tudi v kakem tujem jeziku.

V SZ se veliko tiska, veliko knjig kupuje, vendar je hkrati ljudem na voljo tudi veliko bibliotek. Od 245 milijonov državljanov, kolikor jih šteje SZ, jih je okoli 180 milijonov včlanjenih v bibliotekah ali si v bibliotekah enostavno izposoja knjige. Približno ena tretjina knjig, kar se tiska v SZ, odpade na strokovno čtivo, to se pravi na knjige, ki so posvečene industriji, komunikacijam, tehniki itd. Šestina «naslovov» odpade na mladinsko literaturo. V letu 1971 so tiskali 270 milijonov izvodov različnih mladinskih knjig. V poprečju je naklada slehernega mladinskega dela — 100 tisoč izvodov. Samo ob sebi se razume, da so naklade mladinskih del v rusčini, ukrajinščini oziroma v jezikih večjih nacijs večje kot naklade del, ki izhajajo v jezikih manjših nacionalnih skupnosti, vendar poprečje znaša že 100 tisoč izvodov, kar ni malo.

Naklade šolskih knjig pa so neverjetno velike. Vedeti namreč moramo, da v SZ vsak tretji državljani študira. Mislimo pri tem na otročad osnovne šole, na dijake srednjih šol in študente visokih šol, pa tudi na tečajnike najrazličnejših večernih tečajev in ljudskih univerz. Za redne šole izide na leto okoli 8.500 naslovov učnih tekstov in pomožnih učnih knjig. V letu 1971 je izšlo skupno učnih in pomožnih učnih knjig 3 milijarde 700 milijonov izvodov.

Kaj pa beletristika? Če vzame-

Kakor smo obširneje poročali v nedeljo, je Glasbena matica v soboto zvečer s svečanim koncertom proslavila 20-letnico orkestra. Na svečanosti, na kateri je govoril predsednik GM Dušan Hreščak so bila podeljena tudi razna priznanja. Podpredsednik Zveze kulturno - prosvetnih organizacij Slovenije Andrej Učjič je izročil Gallusovo plaketo Oskarju Kjurdru za njegovo 23-letno vodenje orkestra

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

KENNETH CLARK: Civilizacija

Kot umetnostni zgodovinar je avtor dal več poučnega likovni umetnosti in manj ostalim, vendar gre za delo, ki bogati slovensko literaturo

Kenneth Clark je angleški umetnostni zgodovinar, avtor številnih monografij, ki obravnavajo posamezne teme zgodovine umetnosti. Za britansko televizijo je napisal vrsto oddaj o razvoju umetnosti, likovne umetnosti, literature in kulture sploh. Te njegove oddaje smo mogli videti tudi na ljubljanski televiziji. Čeprav je bil v teh oddajah poučnik na slikovnem gradivu, ki ga je spremljal avtorjev komentar, so vendar te oddaje tvorile osnovo za knjigo, ki je napisal na isto temo in ji nadel naslov CIVILIZACIJA. To knjigo smo v prevodu Janeza Gradišnika in v izdaji Cankarjeve založbe dobili tudi na slovenski knjižni trg.

Knjigo o razvoju umetnosti in civilizacije imamo tudi v slovensčini že nekaj. Vendar tovrstnih knjig ni nikoli dovolj in ko hočemo poglobljeno spoznati neko dobo ali se seznaniti z nekim področjem in njega umetnostjo, nam knjig ni nikoli preveč. Samo iz več takih in podobnih pregledov si lahko ustvarimo zaokroženo podobo in pridobimo solidne znanje. Knjiga Kennetha Clarka bo v tem pogledu nedvomno pripomoček mnogo, ker avtorjevo priročno in temeljito predvsem na opis, medtem ko teoretiziranja, knjiga skorajda ne pozna.

Jezik je barvit, domisel in način prodajanja privlačen, tako da pri branju knjige vsestransko bogati duha.

Knjiga ima seveda svoje pomanjklivosti. Predvsem je omejena na čas do osemdesetih let preteklega stoletja in o sodobni kulturi skoraj starih let ne govori. Knjiga prikazuje zgodovino evropske civilizacije in izuča kulturo stare Grčije, Egipta pa tudi Španije, Slovanstva sveta ne pozna in o njem ne govori. Prav tako lahko ugotovimo, da je poučnik na upodabljanje umetnosti in da je filozofski in literaturni zlasti posvečenega le malo prostora. Pa tudi na tem področju je pisatelj hudo skop in izpušča mnoge velike mojstre peresa. Tudi na splošno je malo govora o razvoju celotne kulture. Tako lahko govorimo o nekaterih nesorazmernostih v knjigi. Toda likovna umetnost je v knjigi zato moistrovska in na originalen način predstavljena, pa čeprav tudi v teh poglavjih avtor obravnava stvari, ki jih poznavalci umetnosti poznajo. To sicer znano podobo izpolnjujejo tudi že več ali manj znane slike umetnostnih stvaritev vsega sveta od katerih so nekatere reproducirane v barvah.

Po mnenju kritike je Clarkova knjiga, čeprav poljudna, klasična, razporejena in razporejena.

ŠKOFJE IN RAZPOROKA

RIM, 22. — Pred dnevi je 23 italijanskih škofov objavilo svojo izjavo proti razporoki, ki je v Italiji vendarle z zakonom priznana. Med podpisniki omenjene izjave so na primer nadškof iz Perugia Lambruschini, nadškof iz Otranta Riezzo, škof iz Caserte Roberti, škof iz Brindisija Margiotti in drugi. Če pomislimo, da je v Italiji nad 400 škofov, je nova poteza klerikalne desnice — kakor poročata Agencija Relazioni Religiose — dokaj skromna, kajti 23 podpisov nasproti 400 možnih je zares malo, le malo več kot 5 odstotkov.

vrhunska pedagoška mojstrovina, ki v ničemer ne odstopa od najvišjih kulturnih zahtev. V njej ni sledu političnosti, ki je značilna za mnoge umetnostnozgodovinske knjige. Pomembnost dela je tudi v tem, da se začenja z najstarejšimi časi, pa vendar ne daje popolnega pregleda, temveč se posveča odločilnim obdobjem. Sodeč po kritiki, po načinu priprave, zanimivosti in bogatem ilustrativnem gradivu imamo pred seboj dragoceno knjigo o razvoju kulture in umetnosti, ki bo obogatila našo tovrstno literaturo. SI. Ru.

V FILMSKIH KROŽKIH

Allenov film

«Bananas»

v La Cappella

Danes, v torek 23. in jutri, v sredo 24. t.m. ob 19. in 21. uri bomo v La Cappella Underground predvajali film Woodyja Allena «Bananas» (Bananas, 1971) Film, ki ga je doslej predvajal v Trstu neki kinematograf, je en sam dan sredi polja, je med najzanimivejšimi odkritji ameriškega komičnega filma zadnjih let. Woody Allen, ki je obenem režiser in protagonist, pokže zanimivo komično osebnost, od katere si lahko pričakujemo pozitiven razvoj. S. G.

V KOPRU ODBOR ZA BIVŠO KOMANDO MESTA TRST

Da se zabeleži kronika našega velikega upora

K delu so pozvani vsi, ki lahko kaj povedo o boju za svobodo, ki ga je na Tržaškem bojeval naš človek v času NOV

Pred dnevi je bila v Kopru seja iniciativne odbora Komande mesta Trst, ki se je udeležil tudi Martin Greif, prvi komandant Komande mesta Trst. Pobudo za ustanovitev odbora so dali nekdanji pripadniki omenjene parti-

Znano je, da so na 3. konferenci Pokrajinskega komiteja KPS za Slovensko primorje in Trst, ki je bila 15. in 16. julija 1944 na Lazah v Trnovskem gozdu, sprejeli med drugimi važnimi sklepi, tudi določila za novo organizacijsko obliko okrožij in okrajev na Primorskem. Nastala so naslednja okrožja: zapadno - primorsko, severno - primorsko, srednje - primorsko, južno - primorsko in Trst. Tej novi teritorialni organizaciji se je istosčasno prilagodila tudi vojaška zaledna organizacija, oziroma vojaška oblast IX. korpusa, ki je to območje pokrivala s Komandami vojnih področij, v okviru teh pa so bile vzpostavljene komande mest.

Komanda mesta Trst je bila ustanovljena 1. avgusta 1944 in je bila neposredno podrejena štabu IX. korpusa. Njena naloga je bila, da v Trstu pripravi vse, kar je potrebno, za organiziranje, močnejši upor proti okupatorju, brž ko bo za to napočil čas.

Čeprav so se prve skupine OF pojavile v Trstu že 1941. leta in čeprav so njeni člani — Slovenci in Italijani kasneje, razen političnih, izvajali tudi sabotažne in druge vojaške akcije, so z organiziranjem pravih vojaških enot v mestu začeli šele potem, ko je štab IX. korpusa ustanovil Komando mesta Trst (Ob kanitlaciji Italije je bila ustanovljena Tržaška udarna brigada in druge partizanske enote). Tako je v drugi polovici aprila 1945 čakalo na ukaz štaba korpusa, naj prčno v mesto približno 3.000 borcev pripadnikov šeststajnih batalionov in ene samostojne čete. Ko pa se je vstaja začela, se je v te batalione vključilo še na tisoče drugih Tržčanov.

Takrat je bil Trst razdeljen še na osem rajonov in v vsakem rajonskem odboru so enega izmed njegovih članov določili za vojaškega komandanta. Taka komandante so imeli tudi po vseh večjih tovarnah. Vsi komandanti skupaj so sestavljali vojaško komisijo, ki jo so februarja 1945 ukinili, hkrati pa so ves Trst razdelili na štiri sektorje in imenovali njihove štabe. Prvi sektor je zajemal Barkovlje, Rojari in del mestnega središča, drugi sektor mestno središče, Sv. Ivan, Sv. Alojzij in Lonjer, tretji sektor Sv. Andrej, del obale, Sv. Jakob in Rocci, četrti sektor pa Skedeni, del obale, Kolonovec, Katinaro in Sv. Ana. Tovarne so bile vključene kar v posamezne sektorje.

Štab IX. korpusa je že v začetku oktobra 1944 poslal v Trst tudi posebno radijsko postajo, da bi bil v zvezi s komando mesta, ki je imela svoj sedež v samobitnem štabu. Prvi sektor je za jenal Barkovlje, Rojari in del mestnega središča, drugi sektor mestno središče, Sv. Ivan, Sv. Alojzij in Lonjer, tretji sektor Sv. Andrej, del obale, Sv. Jakob in Rocci, četrti sektor pa Skedeni, del obale, Kolonovec, Katinaro in Sv. Ana. Tovarne so bile vključene kar v posamezne sektorje.

jačev. Pripadniki batalionov, ki jih je organizirala komanda mesta Trst, so v štiridnevni boj pri približnih ocenah ubili 450 nemških in 70 italijanskih vojakov, ubili pa 1.930 nemških in 1700 italijanskih vojakov, pa tudi nedoločeno število ustašev.

Na omenjenem sestanku v Kopru so ustanovili odbor komande mesta Trst, ki ga sestavljajo: Martin Greif - predsednik, Franc Čehovin - tajnik člani: Vinko Šumrada, Nerino Gobbo, Franc Lipovec, Davorin Praček, Boris Mozetič in Luka Ferluga. Odbor bo deloval pri občinskem oziroma c. balnem odboru ZZZB NOV Koper. Program dela odbora, ki so ga udeleženci seje sprejeli po vsestranski razpravi predvideva, da naj bi do prihodnjega leta, ko bomo proslavljali 30. obletnico ustanovitve komande mesta Trst, pripravili kroniko pod naslovom «Komanda mesta Trst». Knjiga bo izšla v Knjižnici NOV in POS republikanskega odbora ZZZB NOV Slovenije. Za avtorja so določili Vinka Šumrado iz Ljubljane, ki bo ob temnem sodelovanju z odborom in ostalimi institucijami rekonstruiral dogodke v zvezi z delovanjem Komande mesta Trst. Knjiga naj izšla v slovenskem in italijanskem jeziku.

Na seji so se nadalje zmenili,

da bodo za mentorje pritegnili k sodelovanju tovarišico Lidijo Šentjurc, Lada Ambrožiča - Novljana in Branka Babica. Marca ali aprila letos bodo v Kopru sklicali razširjeno sejo odbora, na katero bodo vabili vse nekdajne pripadnike komande mesta Trst, jim razložili program dela odbora in pritegnili k sodelovanju slehernega, ki bi lahko s svojimi spomini prispeval k osvetlitvi raznih dogodkov. Posebno skrb bodo posvetili zbiranju zgodovinskega gradiva, ki ga bodo hranili pri odboru ZZZB NOV v Kopru. Pregledali bodo bogate zbirke dokumentov v vojni - zgodovinskem inštitutu JNA v Beogradu, v inštitutu za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani in vseh ostalih institucijah, ki bi lahko imele podatke o delovanju komande mesta Trst. Spomin nekdanih udeležencev NOV — pripadnikov komande mesta Trst, ki živijo onstran meje, bo pomagal zbirati Drago Pahor, načelnik oddelka za etnografijo in zgodovino Slovencev pri študijski knjižnici v Trstu.

Realizacija zastavljene akcije omenjenim prispevek k razsvetlitvi pomembnih dogodkov in naše preteklosti zgodovine, mladini na novo vir za spoznavanje zgodovine NOV na tržaškem območju.

A. K.

PRED NEKAJ DNEVI V HOLLYWOODU

Jane Fonda se je ponovno omožila

Na poroki so peli vietnamske partizanske pesmi
Njen mož Tom Hayden se tudi bori za «drugo» Ameriko

HOLLYWOOD, 22. — Jane Fonda je znana ameriška filmska umetnica. Ni to neka zvezda, ki bi bila zablazela in ugasnila, pač pa je to umetnica trajneje vrednosti, o čemer pričata tudi priznanja v obliki oskarija. Hkrati pa je Jane Fonda tudi znana javna delavka. Ni se zadovoljila z uspehi v filmu, pač pa se je postavila na stran zatiranih v ZDA, na primer na stran Indijancev, ki jim ameriška družba grozi z uničenjem, pa tudi na stran tistih ameriških pozitivnih sil, ki so proti vojni, še posebej proti vojni v Vietnamu. Nedavno tega je bila tudi v Vietnamu in z radijske postaje v Hanoi pozivalo svoje rojake, naj se ne borijo, naj rečejo Nixonu «ne». Zaradi tega ji je grozila nevost, da jo v domovini obsodijo zaradi ščuvanja k nepokornosti. Zadržala beseda, pa čeprav se zdi nemogoče, da bi Nixon v sedanjem vzdušju bil pripravljen priznati zadevo do določnih posledic in spraviti umetnico pred sodišče.

In Jane Fonda, ki je tolikokrat na dnevnem redu zaradi svojih javnih nastopov v tem ali onem smislu, je tokrat ponovno na dnevnem redu, vendar pa iz povsem drugih razlogov. Pred nekaj dnevi se je uradno ločila od francoskega režiserja in filmskega človeka Rogerja Vadima, te dni

pa se je ponovno omožila, in sicer s Tomom Haydenom. Neko sodeče v Dominikanski republiki je Jane Fonda in Rogerja Vadima razporočilo pred dobrim tednom dni. Sedaj pa se je Jane Fonda omožila s človekom, ki je prav tako politično zavzet, kakor je ona. Tudi Tom Hayden se že več mesecev ukvarja skoraj edinele s tem, da v ZDA propagira med množicami idejo o prekinitvi vojne v Vietnamu.

Jane Fonda in Tom Hayden sta se poročila minuli teden v Hollywoodu. Bila je to svojevrstna poroka, kajti pred duhovnikom neke anglikanske sekte niso peli cerkvenih pism, pač pa je skupina Vietnamcev pela vietnamske borbene pesmi, drugi pevci pa so peli lirski narodne pesmi. Tednik «Newsweek», ki oise o tej poroki, pravi, da je poroki prisostvoval tudi Henry Fonda, nevstin oče in znan filmski umetnik. Nadalje je poroki prisostvoval nevstin brat Peter. K poroki so pripeljali tudi štiriletno Vanessa, hčerko Jane Fonde in Rogerja Vadima, deklico, ki jo je dominikanski sodeč prisodilo materi, to se pravi Jane Fonde.

Poleg teh ožjih srodnikov je bilo ob poroki navzočih še kakih sto oseb. Poroka je bila, kot smo že rekli, svojevrstna in sta si jo zamislila in programirala nevsta in ženin, ki je eden izmed ustanoviteljev Ameriškega študentskega gibanja za resnično demokratično družbo. Tom Hayden je tudi eden izmed tistih sedmerih študentov, ki so prišli pred časom pred čikaško sodišče v zvezi z neredi, do katerih je prišlo 1968. leta, ko so v okviru demokratske stranke izbirali kandidata za predsedniško mesto. Toda sodeče v Chicagu je vseh sedem obtožencev oprostilo obtožbe, da so ščuvali k upor, pet obtožencev pa je vendarle obsodilo, ker da so prekršili mejo države Illinois, da bi tamkajšnje prebivalstvo ščuvali k neredom.

Vrtnimo se k poroki v Hollywoodu. Na tej poroki so vietnamski študenti peli vietnamske borbene in ljubavne pesmi, pa tudi recitirali ljubavne poezije. Jane Fonda pa je spregovorila navzočim in temeljila svoja gledanje na zakon. Kakor je znano, je Jane Fonda zanimala veljavnost zakonske zveze v meščanski družbi. Sedaj pa je to svoje stališče toliko spremenila, češ da se je vrnila k zakonu zato, ker bi rada imela več otrok. Če morejo vietnamske matere pod ameriški bombami rojevati otroke, jih bom imela tudi jaz — je rekla Jane Fonda.

Pred nedavnim sta bila Jane in Tom v Parizu, kjer sta se srečala s pariškimi častniki, da bi jim prikazala svoje vtise iz Vietnama. Hkrati sta se srečala tudi s predstavnik Severnega Vietnama v Parizu, to se pravi s tistimi vietnamskimi funkcionarji, ki se v Parizu sestajajo z ameriški mi pri gojanju in pri mir. Kakor vidimo, veže Toma Haydena in Jane Fonde poleg ljubezni, tudi isti politični koncept, posledno s tem tudi politična zavzetost, da bi kakorkoli in kolikor je možno pripomogla k prenehanju krvavih vietnamskih vojn. Hkrati pa tudi želja, da bi ameriška družba postala resnično demokratična.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Izbrali ste si sodelavca, ki ne ljubi veliko. Ne sodite, preden ljubiti ne poznate.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Praktična dela vam bodo omogočila, da se rešite finančnih težav. V čustvih boste imeli srečo.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Sreča bo na vaši strani. To pa še ne pomeni, da ni potreben napor. Prijateljstvo se bo spremenilo v ljubezen.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Spor med kolegi, ki bi vam lahko pokvarili dosedanje načrte. Srečne u-

re z ljubljeno osebo. LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Sreča je na vaši strani, toda to naj vas ne navede k tveganjem. Ljubljeno osebo se bo z vami sprla. DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Razpoloženi boste za delo, ki terja veliko vnemo. V družini razpoloženje, ki bi ga bilo dobro razčistiti.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Nove odgovornosti, ki bodo terjale veliko dela. Dan bo kot nalašč za sestanek čustvenega značaja. SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Ploden dan za one, ki se u-

kvarjajo z umetnostjo ali slovom. V čustvenih zadevah bo potreben takt.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Zadovoljni boste z uspehi, toda le z moralne strani. V družini neprijeten nesporazum.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Uspeli boste, vendar se boste morali za to potruditi. Skušajte biti popustljivi do osebe, ki jo imate radi.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Ne izgubljajte časa z načrti, ki se ne dajo uresničiti. Ne prepustite se navadnemu naključju.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Če boste poohiteli, boste preprečili, da bi tekmeči pobrali plod vaših naporov. Zvedeli boste prijetno vest.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

ALIGA

Cagliari — Bologna	1:0
Fiorentina — Inter	1:2
Juventus — Roma	1:0
Vicenza — Atalanta	1:1
Lazio — Napoli	3:0
Milan — Verona	2:1
Palermo — Ternana	1:1
Sampdoria — Torino	2:1

LESTVICA: Milan, Juventus 22, Inter, Lazio 21, Fiorentina 17, Roma 15, Torino, Cagliari, Bologna 14, Atalanta 13, Verona, Napoli 12, Sampdoria, Ternana, Palermo 11, Vicenza 8. (Inter in Vicenza imata tekmo manj).

PRIHODNJE KOLO: Atalanta — Cagliari, Fiorentina — Sampdoria, Inter — Lazio, Juventus — Bologna, Vicenza — Torino, Palermo — Milan, Roma — Verona, Ternana — Napoli.

BLIGA

Arezzo — Reggina	1:0
Ascoli — Como	2:0
Brescia — Mantova	1:2
Catania — Brindisi	0:0
Catanzaro — Reggina	1:1
Cesena — Novara	0:0
Foggia — Varese	1:0
Lecco — Genoa	0:0
Monza — Bari	1:1
Taranto — Perugia	2:1

LESTVICA: Cesena, Genoa 27, Catanzaro 24, Foggia, Bari, Varese 22, Ascoli 21, Reggina, Como, Brindisi, Reggina, Arezzo 18, Novara 17, Taranto 15, Monza, Perugia 14, Lecco 13, Brescia in Mantova 12. (Monza in Novara imata 1 tekmo manj).

PRIHODNJE NEDELJO bo na sporedu počitek.

A SKUPINA CLIGE

Cremonese — Belluno	1:1
Dherthona — Trento	1:0
Legnano — Alessandria	0:0
Pro Vercelli — Vigevano	0:0
Rovereto — Parma	0:1
Savona — Padova	2:1
Seregno — Cossatese	1:1
Triestina — Piacenza	1:0
Venezia — Solbiatese	1:4
Verbania — Udinese	0:1

LESTVICA: Alessandria 26, Udinese 23, Parma, Venezia 22, Savona, Cremonese 21, Legnano 20, Padova, Seregno 19, Trento Cossatese 18, Solbiatese 17, Pro Vercelli, Dherthona, Belluno 16, Rovereto 15, Triestina 13, Vigevano 12, Piacenza 11, Verbania 9. (Parma, Savona, Cremonese, Pro Vercelli, Dherthona in Vigevano imajo 1 tekmo manj).

PRIHODNJE KOLO: Alessandria — Venezia, Belluno — Seregno, Cossatese — Cremonese, Padova — Legnano, Parma — Verbania, Piacenza — Dherthona, Solbiatese — Rovereto, Trento — Savona, Udinese — Pro Vercelli, Vigevano — Triestina.

TOTIP

Cagliari — Bologna	1
Fiorentina — Inter	2
Juventus — Roma	1
Lanerossi — Atalanta	1
Lazio — Napoli	1
Milan — Verona	1
Palermo — Ternana	1
Sampdoria — Torino	1
Ascoli — Reggina	1
Arezzo — Fiorentina	1
Foggia — Varese	1
Spezia — Torres	1
Messina — Cosenza	1

KVOTE: 13 — 955.700 lir
12 — 49.000 lir

TOTIP

1. — 1. Oberdan	X
2. — 1. Icrex	X
3. — 1. Zuava	1
4. — 1. Celento	2
5. — 1. Agir	1
6. — 1. Labrador d'Ausa	X
7. — 1. Richetto - Malatesta	1 — X
8. — 1. Fraser	X
9. — 1. Condar	X
10. — 1. Toluno	1
11. — 1. Oderigo da Gubbio	2

KVOTE: 12 — 1.922.479 lir
11 — 44.364 lir
10 — 4.900 lir

Kako je Mussolini prišel na oblast
POHOD NA RIM 1922

16.

Organizirali so večjo kolono karditov, studentov iz fašistične «avangardije», bivših oficirjev in podobnih elementov, katerih pokaži ni bilo mogoče določiti. Kot ponavadi so se zelo pazili, da se ne bi spopadli z nekom, ki bi utegnil biti močnejši od njih. Za predmet masčevanja so si izbrali sedež redakcije časopisa «Avanti», osrednjega glasila Socialistične partije Italije, v Ulici San Damiano. Ta divjaški in vandalski napad podvignje drhali obožovalnih nasilnežev je bil povsem v stilu bodočih fašističnih programov in «kazenskih ekspedicij», ki so jih kasneje opravljale «squade d'azione». Prostor redakcije so bili opustošeni in požgani. Bil je to prvi, ne pa tudi zadnji požig redakcije socialističnega dnevnika.

Kmalu po tem vandalskem dejanju je Mussolini in nekom svojem intervjuju pohvalil ta podvig ter ga označil za «spontano dejanje ljudstva, ki je sito leninskih izsiljevanj». Hkrati je v imenu fašističnega gibanja prevzel nase «vo moralno odgovornost». Iz tega so zgodovinarji potegnili še en daljnosežni in točen zaključek, ki ga bo potrdila tudi bližnja bodočnost. «Ta dogodek» — je rečeno — «je pomenil ognjeni krst mussolinijevskega fašizma. Ze takrat je razgalil svojo pravo naravo, čeprav je bilo takrat še malo takih, ki bi bili pripravljeni to priznati.»

V letih 1919 in 1920, ko so se Mussolinijevi fašisti di combat-

V A SKUPINI C LIGE

Triestina zaslužno
osvojila obe točki

Trižanci so premagali Piacenzo, čeprav so skoraj ves 2. polčas igrali v devetih

Triestina — Piacenza 1:0

TRIESTINA: Cantagallo, Tugliach, De Gasperi, Macchia, De Luca, Scichilone, Vastini, Brusadelli, D'Alessi, Rakar (v 25. min. Bertoli). PIACENZA: Lazzara, Ballotta, Cornaro (72. min. Burlando), Guidetti, Fagan, Avere, Rossi, Righi, Migliorati, Del Barba, Meraviglia. SODNIK: Frasso iz Caserte. KOTI: 5:3; gledalcev 4.500.

Z vključitvijo Vastinija v ekipo je Triestina končno vendarle zmagala in si priborila dve dragoceni točki, s katerima lahko zopet upa na obstanek v C ligi. Zmaga Trižčanov je bila povsem zaslužena, saj so skoro vse druge polčase igrali v devetih, ker je bil Jacovene izključen, skupno z gostom Del Barbo, medtem ko je Scichilone le staliral na igrišču, potem ko je naprotnik poskrbel, da ni mogel več hoditi. Še prej pa je moral zaradi poškodbe zapustiti igrišče Rakar, katerega je zamenjal Bertoli. Tako okrnjeni Trižčani so se morali izredno truditi, da so najprej realizirali, nato pa branili rezultat pred izredno nekorretnimi nasprotniki, ki so merili bolj na gležnje, kot pa na žogo.

Tržaški tretjeligaš je v nedeljo prikazal dobro igranje, ki je slonela na hitrih akcijah in na stalnih podajah. V prvem polčasu so napadali bili neučinkoviti, saj so se po svoji stari navadi zmedli pred nasprotnikovim kazenskim prostorom, v drugem delu srečanja, pa je bilo njihovo delo učinkovitejše in vratar Lazzara je moral večkrat preprečiti nevarne strele Vastinija, Bertolija in tovarišev. Vsako napadanje pa je bilo oteženo, saj se je Piacenza zaprla v obrambo z namerano, da ohrani mir, medtem ko je v ospredju delovala le s protinapadi, ki so bili večkrat nevarni. Pogolu, ki ga je Vastini dosegel v 14. minuti drugega polčasa, ko je preigral vse nasprotnike in se spustil sam proti vratarju, je igra postala še bolj ostro, saj se gostje niso znali brzdati in so hoteli na vsak način, ne glede na lepo igranje, doseči remi. Zamenjali so celo branilca z napadalcem Burlandom, da pa ni rodilo zaletenih sadov. Domačini so imeli važni igre stalno v svojih rokah, lahko bi celo podvojili z Bertolijem, katerega so najprej ovirali pri streljanju, nato pa ni sodnik dosodil enajstmetrovke, ki so jo zagrešili nad njim. Trižčani, ki so igrali v devetih, so proti koncu srečanja zaradi utrujenosti nekoliko popustili, česar pa gostje niso znali izrabiti in so morali tako pustiti zmago v Trstu.

Triestina je tokrat igrala precej dobro, saj smo po dolgem času videli teči vse igralce (celo D'Alessi), presenetli pa je Vastini, ki je po dolgi odsotnosti ponovno prevzel svoje mesto v ekipi. Kaže, da se je trižaški napadalec vrnil v svoje staro formo in upamo, da ne bo razočaral niti v prihodnjih odločilnih srečanjih. Napadalna vrsta je odpravila precej svojih napak, vseeno pa ji manjka precej do pozitivnega nastopa. Sredino igrišča so dobro držali D'Alessi, Brusadelli in Scichilone, vse dokler se ni ta posrešil in se je moral premakniti na manj odgovorno mesto. Obramba je imela precej dela, saj je morala stalno nadzirati nevarne protinapade gostov, vseeno pa ni imel vratar Cantagallo preveč dela.

Osvojeni točki sta za domačo moštvo zelo pomembni, saj se je tako odlepilo od zadnjega mesta na lestvici. Alessandria je v nedeljskem remiju utrdila svoj položaj na vrhu lestvice, saj ji sedaj sledi le še Udinese, medtem ko je Venezia obstala na tretjem mestu. Benečani so v nedeljo doživeli pravi polom proti Solbiatesu, dohitela pa jih je še Parma, ki je zlahka odpravila Rovereto. Odlično prilagoditev za napredovanje pa sta si zapravila z remijem Savona in Cremonese. Na drugo mesto je še vedno Verbania (ki je podlegla Udinesu), družbo pa ji dela Piacenza, ki je pustila o-

be točki Triestini, ki lahko tako z nekoliko večjim zaupanjem gleda na svojo prihodnost. Trižčani so pustili za sabo tudi Vigevano, ki je remiziral v Vercelliju, ima pa tekmo manj in bo v nedeljo nastopal proti tržaškemu ligašu. Izven nevarnosti pa je Dherthona, ki je premagala Trento.

V D ligi so vse deželne enajstmetrovke remizirale, medtem ko je Meristina izgubila še točko, v primerjavi s prvovrščeno Clodiasottomarino in (drugim) Adriesejem. Monfalcone je remiziral v Bassanu, Pordenone je moral na domačem igrišču prenesti točko Trevisu, prav tako tudi Pro Gorizia, ki je v zadnjem trenutku remizirala proti Portogruaru. Do delitve točk je prišlo tudi v San Donaju in pri Torvis Sui.

NOGOMET

Primorje po zmagi nad Bregom
zasedlo drugo mesto lestvice

Brežani so v tej tekmi pokazali premalo skupne igre

Primorje — Breg 3:2

PRIMORJE: Štoka, Hervatič, Štrekelj, Trampuš, Bukavec, Barbani, Barnaba, Drioli, Rustja, Prašelj, Fornasaris. BREG: Rapotec (Pavento), Posed, Rodella, Črnelj, Vatta, Samec (Žigon), Race, J. Čuk, Gasperutti, Vizičtin, Grabonja. STRELCI: v 6. min. Barnaba, v 25. min. Rodella, v 30. min. Prašelj, v 77. min. Vizičtin, v 84. min. Fornasaris. KOTI 7:2. GLEDALCEV: 450.

Na Proseku sta se v zaostali tekmi pomerili enajstmetrski Primorja in Brega; končni izid govori v korist domačinov, ki bi, po prika-

NAŠE OCENE

1. Sovodnje	12	30	2,500
2. Juventus	16	34	2,126
3. Zanja	15	31	2,066
4. Primorje	16	33	2,062
5. Breg	15	28	1,866
6. Vesna	16	27	1,687
7. Union	9	15	1,666
8. Olimpija	9	14	1,555
9. Breg B	9	13	1,444
10. Primorec	8	11	1,375

V prvem stolpcu je število odigranih tekem, v drugem je vsota dosedanjih ocen, v zadnjem stolpcu pa povprečna ocena na vseh doslej odigranih srečanj. Ekipa ocenjujemo z nezadostno (1), dobro (2) in odlično (3).

znani igri sodeč, zaslužili večjo razliko v golih. Zaigrali so res dobro, predvsem na sredini igrišča, kjer so imeli vedno pobudo v rokah. Na tem delu igrišča je zabavljel Prašelj, ki mu nista bila kos ne Samec ne Žigon (ki je Samec zamenjal v drugem polčasu). Poleg Prašlja je treba seveda omeniti tudi Driolija in Barbanija. V napadu Primorja je bil izredno razporejen in prodoren Fornasaris, ki je v drugem polčasu večkrat resno ogrožal Faventova vrata. Nekoliko slabše pa je zaigrala proseška obramba, saj so branilci precej kri- vi za oba prejeta gola, katerega je botroval tudi vratar štoka, ki je bil precej negotov. Na srečo pa je bil štok malo zaposlen, saj je klonil edinima dvema nevarnima napadoma Brežanov. S tem smo že povedali, da nedeljskega nastopa Bregove enajstmetrce ne moremo

KOŠARKA

TUDI V NEDELJSKI TEKMI S CIANOCOLORIJEM
BOROVA PETERKA DOŽIVELA PREDVIDENI PORAZ

Praznih rok so ostale tudi vse mladinske ekipe

D LIGA

Cianocolori — Bor 78:57 (37:20)

BOR: Adrian Zavadlal 2, Fabjan 18, Rudes 8, Škerlj 2, Pertot 2, Danijel Zavadlal 1, Šare 10, Kralj 9, Hrvatci 5. CIANOCOLORI: Giacca, D'Angeli 2, Rigo 4, Clemente 4, Cuccari 9, Apostoli 16, Francolla, Gerebizza 25, Fortunati 14, Mocenigo 4. SODNIKA: Vismirini (Tržič) in Maniacci (Gorica). PROSTI METI: Bor 5:16, Cianocolori 18:26.

Bor je proti Cianocoloriju doživel predvideni poraz. Čeprav sicer ni igral v enakem slogu, kot v prejšnjih dveh kolid, vseeno pa so zadovoljivo opravili svojo nalogo. Žal, pa sta tokrat pod svojimi sposobnostmi zaigrala Boris Fabjan in Adrian Zavadlal, kar se je moštvo

močno poznalo. Fabjan je v prvem polčasu dosti metal tudi iz ugodnih položajev. Tokrat pa mu ni šlo od rok, kar je seveda zmanjšalo napadalno moč celotnega moštva. Na srečo pa je v drugem polčasu našel pot do koša. V začetku tekme je zelo uspešno igral Andrej Rudes, ki pa je moral že v 16. minuti zapustiti igrišče zaradi petih osebnih napak. Bila je to huda zgbza za ekipo. Ta je tako zgubila edinega izkušenega igralca, ki je bil do tedaj v formi. Na srečo pa tudi igralci Cianocolorija niso bili tako učinkoviti kot v prejšnjih kolid. Bili so v težavah v igri proti Borovi coni in le Gerebizza se je uveljavil pod nasprotivnikom košem. Kljub temu pa je v ključnih trenutkih prišla na dan izkušnost igralcev Cianocolorija, ki so spretno znali izkoristiti napake bo-

rovcev in so si kaj kmalu pridobili zanesljivo razliko s protinapadi. Zelo točni so bili tudi pri izvajanju prostih metov.

Med posamezniki sta se v Borovih vrstah izkazala Martin Kralj in Mladen Šare, mlada igralca, ki sta v tej ligi pridobila dosti izkušenj.

NARAŠČAJNIKI

SABA — Bor 105:67 (53:26)

BOR: Žerjal (k) 8, Udovič 2, Renato Furlan 10, Perko, Bruno Furlan 4, Ražem 41, Trevisan 2, Valli.

PROSTI METI 1:2.

Bor je proti prvemu z lestvice, ekipi SABA, doživel predvideni poraz. Čeprav pa so poleg tega, da so igrali proti prvemu z lestvice, imeli veliko smole. Nastopili so z nepopolno postavbo. Večina igralcev je odpravljala na smučanje s šolo. Že v uvodnih minutah pa so se na spolzkem igrišču poškodovali Ražem, Renato in Bruno Furlan. Poleg tega je sodnik povsem neupravičeno izključil P. Žerjala. Skratka, vse je kazalo, da bodo borovci doživeli pravo katastrofo. Ko pa so si opomogli Ražem in brata Furlan, je moštvo le zaigralo bolje in je delno zdržalo napade razigranih domačinov, ki pa so vseeno dosegli stotico. V Borovih vrstah je dobro igral Ražem, tako v obrambi kot v napadu (41 točk), kot rešitelj pa se je izkazal Renato Furlan.

Inter 1904 — Polet 66:37 (40:16)

POLET: Marko Sosič (k) 11, Škarbar 10, Kalin 9, Ivan Sosič 3, Daneu 2, Rimondino 2.

PROSTI METI 10:14.

Inter 1904 je bil premočan nasprotnik za požrtvovalne poletovce, ki pa so zaradi prikazane igre povsem zadovoljivi, in to predvsem v drugem polčasu. Tekma se je v bistvu odločila v uvodnih minutah, ko so domačini z učinkovitimi protinapadi dosegli prednost 20 točk. Poletovci pa vseeno niso popustili in so v drugem polčasu odščitili nasprotnikom večji del razlike. Če upoštevamo, da openski košarkarji

NAMIZNI TENIS

LJUBLJANA, 22. — Na namiznoteniškem prvenstvu Slovenije v Ljubljani je zmagal med člani Ištvan Korpa, 2. je bil Mariborčan Savnik.

KOŠARKA

1. ITALIJANSKA LIGA

Brill — Simmenthal	79:106
Ignis — Snaidero	98:70
Mobilquattro — Maxmobili	92:81
Norda — Gamma	88:69
Partenope — Alco	86:75
Gorena — Forst	66:81
Sacla — Splügen Bock	81:65

LESTVICA: Ignis, Simmenthal 24, Forst 20, Snaidero, Gorena 14, Sacla, Splügen Bock, Norda, Partenope 12, Maxmobili 10, Mobilquattro 8, Brill, Alco, Gamma 6. (Forst in Maxmobili 1 tekmo manj).

PRIHODNJE KOLO: Brill — Alco, Simmenthal — Gamma, Forst — Mobilquattro, Gorena — Partenope, Ignis — Sacla, Maxmobili — Snaidero, Norda — Splügen Bock.

1. JUGOSLOVANSKA LIGA

Kombinat — Borac	73:84
Željezničar (S) — Olimpija	81:73
Lokomotiva — Crvena zv.	96:102
Željezničar (K) — Beograd	80:84
Partizan — Rabotnički	78:80
Zadar — Bosna	69:59

LESTVICA: Crvena zvezda 22, Radnički 20, Partizan, Olimpija in Zadar 18, Lokomotiva 14, Borac, Jugoplastika in Željezničar (S) 12, Bosna 10, Rabotnički in Beograd 8, Kombinat 6, Željezničar (K) 2. (Radnički in Jugoplastika imata tekmo manj).

KOŠARKARSKA B LIGA

Alpe Bergamo — Splügen Gorica 83:84

Čeprav rezultat tega ne kaže so Gorici zasluženo zmagali v Bergamu proti ekipi, ki je bila trd oreh že na domačih tleh v prvem delu prvenstva. Zmagala je telesna kondicija gorških igralcev in večja točnost metanja na koš Pevica, Spezzamonteja in Flebusa. S to zmago je Splügen vedno sam na vrhu lestvice, dve točki za njim pa je Ivias iz Vigevena. V nedeljo bodo gorški košarkarji igrali doma proti Ausosiensu.

P. R.

NOGOMETNA D LIGA

Pro Gorizia — Portogruaro 1:1

V zadnjih sedmih odigranih tekmah je gorška ekipa osvojila samo 2 točki, zato je s sredine lestvice zdrknila na dno. V nedeljski tekmi, kjer sta se srečali dve ekipi, ki se borita za obstoj v tej ligi, je lepo igranje pokazal vsakega Portogruaro, ki je tudi prvi povedel s Tosetom, gotovo najboljšim igralcem na igrišču. Nekaj minut potem pa je Pro Gorizia izenačila z Momessom.

P. R.

SMUČARSKI SKOKI

ENGELBERG, 22. — Finec Kähkő je zmagal na prvem tekmovanju švicarske skakalne turneje s sko-

V PRVENSTVU MOŠKE D LIGE

Svetovni pokal
G. Thöni osvojil
drugo mesto

MEGEVE, 22. — Italijanski reprezentant Gustav Thöni ni zmagal v nedeljo v slalomu v Megrevu, le za las pa tudi ni padel tik pred ciljem. Kljub temu pa je osvojil drugo mesto ter si je pridobil še nekaj dragocenih točk za svetovni pokal.

Lestvica slaloma:

1. Neureuther (Z. Nem.)	1'51"55
2. G. Thöni (It.)	1'52"56
3. Tresch (Švi.)	1'52"70
4. Zwilling (Av.)	1'52"89
5. Stricker (It.)	1'53"21

Lestvica za svetovni pokal:

1. Collombin (Švi.)	106
2. Zwilling (Av.)	104
3. Thöni (It.)	84
4. Duvillard (Fr.)	67
5. Neureuther (Z. Nem.)	65

CONTAMINES, 22. — Avstrijka Kaserer je osvojila prvo mesto v ženskem veslalomu v tem francoskem mestu. Prilova je osvojila šele osmo mesto.

Lestvica slaloma:

1. Kaserer (Av.)	1'23"10
2. Treichl (Z. Nem.)	1'23"42
3. Cochran (ZDA)	1'23"88
4. Rouvier (Fr.)	1'24"08
5. Wenzel (Liechtenstein)	1'24"14

KINGSTON, 22. — Mrzlično pričakovanje za dvoboj med Frazierom in Foremanom, prvi za naslov svetovnega prvaka teške kategorije po «titanskem» srečanju Frazier — Clay, je že pri kraju. Ob 4.10 se bosta danes temnopola bokarska spoprijela v tem mestu Jamaške, na vsak način pa sta po denarni plati že oba zmagovalca: prvak bo zaslužil 510 milijonov lir, Foreman pa 275 milijonov. Čeprav je Foreman nekoliko težji (96,54 kg, proti 97,06 kg) in znatno višji, je nekaj pred začetkom dvoboja «etičnica» stavil jasno pokazala, da je delčen večjega zaupanja Frazier. Stave so se namreč ustavile pri 7:2 v njegovo korist.

b. l.

MLADINSKE IGRE

Danes ob 18. uri bo v Nabrežini posvetovalni sestanek vseh športnih društev iz devinsko - nabrežinske občine, na katerem bodo izvolili komisijo, ki bo letos priredila občinsko tekmovalno mladinskih iger.

MLADINCI

Itala — Bor 48:42 (21:21)

BOR: Francia 4, Hrvatci 5, Koren 9, Košuta, Kapič 4, Kalc, Barazutti 10, Klobas 10.

PROSTI METI 10:22.

Tekmo so igrali v Gradščini na odprtem, v deževnem vremenu. Tu di zato je bilo srečanje na dokaj nizki tehnični ravni, o čemer priča tudi nizki izid. Medtem ko je bil prvi polčas izenačen, pa so si v začetku drugega polčasa domačini priborili rahlo prednost, ki so jo tudi obdržali do konca tekme. Borovci so na splošno igrali prečno, tako da sta bila ponovno najboljša v obrambi Koren in Francia. Čeprav sta si bili ekipi po moči izenačeni, pa je izid na splošno pravičen. Domačini so bili namreč prisiljeni v napadu in so tako zasluženo zmagali.

AVTOMOBILIZEM

RALLY MONTECARLO

Po prvem delu tekmovalja
vodita Munari in Manucci

Z enakim številom točk sta na prvem mestu tudi Finec Mikkola in Britanec Porter

MONTECARLO, 22.

Prvi del letošnjega rallyja je že povzročil malo selekcijo med tekmovalci. Največ zaslug za to pa niso imele vremenske razmere ali nezdružljive avtomobilisti, ampak policija, ki je marsikatero tekmovalca zalotila pri kršenju cestnih pravil in je izrekla hude kazni — za štiri celo diskvalifikacije. V večini primerov je šlo za preveliko hitrost, najstrožje kazni pa so doletele tiste, ki so nevarno prehiteli v tiste, ki niso upoštevali znaka za stop. Na lestvici vodi trenutno lanski zmagovalec Munari, v splošnem pa so v ospredju avti lancia in fiat, saj so imeli favorizirani ekipi najtežje vremenske pogoje, ekipa ford pa je svojega najboljšega tekmovalca zvilavil prav zaradi že omenjenih kazni.

V splošnem

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/III PP 559 Telefon 793 808 794 638
Pružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/I Telefon 83 382
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/III Telefon 795 823
Oglasi oddelek TRST Ul. Montecchi 6/III Telefon 761 470
Naročnina
Mesečno 1.350 lir — vnaprej: polletna 7.500 lir, celoletna 13.500 lir.
Letna naročnina za izmenjavno 19.500 lir, za naročnike brezplačno revija «Dan»
V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, za zasebnike mesečno 18.—
letno 180.— din za organizacije in podjetja mesečno 22.— letno 220.— din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6

23. januarja 1973

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1
«ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207

Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno -
upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sozila 200 lir. «Mali oglasi»
80 lir beseda. Oglasi za tržaško in gorško pokrajino se naročajo pri
oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.

Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel

Izdaja in tiska ZTT - Trst

TRAGIČEN POVRATEK Z ROMANJA V MEKO

«Boeing 707» strmoglavil na letališču v Kanu: vsaj sto osemdeset ljudi je izgubilo življenje

Na letalu je bilo kakih 200 nigerijskih muslimanov - Spolzka pristajalna steza vzrok nesreče?

LAGOS, 22. — Letalo «Boeing 707» jordanke letalske družbe ALIA je strmoglavilo danes na mednarodnem letališču v Kanu v severnem predelu Nigerije. Po prvih vesteh kaže, da je vsaj 180 ljudi izgubilo življenje. Gre za nigerijske muslimane, ki so bili na letnem romanju v Mekki.

Nigerijska letalska družba je sporočila, da je letalo strmoglavilo med pristankom in se je nato vnelo. Na krovu je bilo kakih 200 oseb, v glavnem muslimanski romarji, ki so se vračali iz Meke.

Vesti, ki prihajajo iz Kane so še vedno precej zmešane in protislovne. Vse kaže, da se je nekaj ljudi re-

vega repa. To je edini del letala, ki ga požar ni zajel in uničil. Nekateri potniki so skušali uiti smrti po drugih izhodi, a zaman. Ognjeni zubli so jim preprečili izhod in nesrečni so umrli v grozljivih bolečinah.

Preživele so takoj odpeljali v bolnišnico zaradi hudih opeklin. Trupla pa, ki so jih reševalci izvlekli iz gorečega boeingovega trupla, so položili na pristajalno stezo. Točno število žrtev bodo lahko ugotovili šele, ko bodo izvlekli iz razbitin vsa trupla in jih identificirali. Med reševalno akcijo je bilo letališče zaprto promet in letala preusmerjena v Lagos.

Ravnatelj jordanke letalske družbe ALIA je danes odpotoval iz Amara v Kanu, kjer bo vodil preiskavo o vzrokih nesreče. Predstavniki družbe je potrdili, da je «Boeing» strmoglavil med pristankom na letališču v Kanu, dodal pa je, da nima podrobnih informacij.

Okoščinne nesreče niso popolnoma jasne. Pilot je pristal na letališču kljub neurju in megli. Po nekaterih vestih naj bi orjaški «Boeing» zdrsil na spolzki pristajalni stezi, ko so se kolese dotaknili tal, po vestih iz drugih virov pa je letalo strmoglavilo tik pred pristankom.

Vse kaže, da gre za najhujšo nesrečo v zgodovini civilnega letalstva. Letalska tragedija, ki je terjala do sedaj največje število žrtev, se je pripetila 13 oktobra lani na moskovskem letališču Seremetijsko, ko je 176 ljudi izgubilo življenje.

RIM, 22. — Tiskovni urad RAI je danes sporočil, da ne bodo ponovili zadnje oddaje «Rischiato», ker ni nihče izmed treh tekmovalcev pravočasno vložil prizva.

Aleksander Onassis hudo ranjen v letalski nesreči

ATENE, 22. — Sin znanega grškega bogataša Aristotela Onassisa Aleksander se je hudo poškodoval v letalski nesreči na atenskem letališču. Mladenec so takoj po priložnosti v bolnišnico v Kifisiji operi-

rali, a njegovo zdravstveno stanje je še vedno kritično. Aristotel Onassis, ki je bil v trenutku nesreče v Londonu, se je takoj vrnil v Atene s skupino znanih britanskih kirurgov.

Lunohod je «zaspal»

MOSKVA, 22. — Po več kot kilometer dolgem «sprehodu» po razriti Lunini površini se lunohod 2 pripravlja na «zasluženo počitek». Na našem naravnem satelitu se dan že nagiba k zatonu in sovjetski premični laboratorij se pripravlja na dvotedensko spanje. Po vesteh so vseskele agencije TASS so znanstveniki že pripravili lunohoda za mrazo Luno noč.

Premični laboratorij si je poiskal

PO PROCESU PROTI CAVIGLI IN PANAGULISU

Sedemnajst grških rodoljubov pred posebnim atenskim sodiščem

Obtoženci so člani «notranje» komunistične partije in znani antifasisti Polkovniki jih dolžijo, da so skušali nasilno strmoglaviti njihov režim

ATENE, 22. — Po zaključku procesa proti Lornu Briffi Cavigli in Stathisu Panagulisu se je pred posebnim grškim sodiščem začel proces proti 17 rodoljubom, ki so obtoženi, da so prišli leta 1967 skrivaj v Grčijo in so delovali v vrstah grške komunistične stranke. Cilj njihovega delovanja naj bi bil strmoglaviti sedanjí režim, kar je najhujša obtožba, ker jih sodniki lahko obsodijo na smrt na podlagi zakona 509 iz leta 1949.

Glavna obtožena sta Demetrios Partsalidis in Karalambos Drakopoulos, stara in slava komunistična aktivista, ki sta začela svoje protifašistično delovanje že v letih 30 proti Metaxasovemu režimu. Boj sta nadaljevala v partizanskih vr-

stah proti nemškemu okupatorju, nato pa v levičarskih enotah za časa državljanske vojne. Vodičja levičarskega gibanja EDA, sta pobegnila v tujino po državnem udaru polkovnikov. Kmalu pa sta se vrnila v domovino, da bi vodila ilegalni boj proti Papadopolosu in njegovim podpornikom.

Zivljenjski ostalih obtožencev je sličen. Vsi so znani predstavniki tako imenovane notranje komunistične partije. Aretirani so bili leta 1971, ko je ameriški podpredsednik Spiro Agnew obiskal Grčijo.

Zakon, na podlagi katerega je polkovniški režim obtožil Partsalidisa in Drakopoulosa je bil pripravljen leta 1949 za časa najhujše protikomunistične gonje. Dosele je bilo ustrejenih nad 6.000 oseb, ki so bile obtožene, da so kršile določila omenjenega zakona, več desetstisoč pa so zaprli v temnico. Atensko vrhovno sodišče je razglasilo pred leti zakon za protustaven, polkovniki pa se za to niso zmenili, ker je bil zakon skovan kot nalas zanje.

Če so bili vojaški sodniki milni, ko so obsodili Panagulis, ker so ga skušali s preizom in zaničevanjem blati pred grškim ljudstvom, posebno sodišče zelo verjetno ne bo sledilo zgledu vojaških kolegov. Sodiči morajo namreč organizirani skupini, ki je ni mogoče ugonobiti z zaničevalno milo, razsodbo, pač pa jo bodo skušali streti z močjo. Polkovniki se dobro zavedajo namreč kakšen ugled imajo Dracopis, Partsalidis in tovarisi med grškim in svetovnim antifasističnim mnenjem, zato razsodba ne bo mila.

Razpravi bodo kot opazovalci prisostvovali italijanski komunistični poslanec Alberto Malagugini in neodvisni senator Branca, zahodnonemški pravnik Otto Triteren, pariški odvetnik Akoum, ki zastopa zvezo za človečanske pravice in bruseljski odvetnik Jacques Bougaux.

Medtem ko se nadaljuje razprava proti grškim rodoljubom, se Lorna Briffa Caviglia pripravlja na vložitev prošnje za izgon iz države. Jutri se bo sestala s svojim grškim odvetnikom Panagulisom in bo sestavila prošnjo posebnemu odboru sodnikov prizivnega sodišča. Kot predvideva stopopek, bo Italijanka izročila prošnjo ravnatelju zapora, ki jo bo

Delavci zasedli tovarno Muranite v Margheri

BENETKE, 22. — Uslužbenci tovarne «Muranite SAS» v Porto Margheri so danes zasedli prostore podjetja, da bi protestirali proti odločbi. Delavci in uradniki so se odločili za akcijo, ko so dobili pisma s katerimi sta jima lastnika napovedala odpust. Po trditvah sindikalnih organizacij, hočeja lastnika ukinuti obratovanje, ker sta se priletela in sta se naveličala dela, čeprav tovarni ni primanjkovalo dela. Podjetnika pa trdita, da je bil lanskoletni obratun posven

S to zmagao so Borova dekleta o-svojila svojo šesto zmago v tem prvenstvu. Čisti izid iz sobotnega srečanja pa bo naša ekipi se prav prišel ob končnem obračunu, saj je možno, da bo o marsikaterem mestu na lestvici odločala prav razlika v setih.

INKA

BREG — Libertas Brescia 0:3 (5:15, 6:15, 10:15)

BREG: Barut, Kofol, Hmeljak, Križmančič, Pavletič, Zobeč, Foraus, Klajban.

LIBERTAS BRESCIA: Agosti, Boccadrelli, Lombardi, Mombelli, Panada, Rovida, Tamazza, Tosin, Pellegari, Rezola.

SODNIK: D'Affara (iz Vidma). Brezance so v nedeljski tekmi proti Libertasu popolnoma razočarale. Pred srečanjem je prevladovalo nemajhno upanje, da se bodo naša dekleta z vsemi silami borila za zmago in tako vsaj delno popravila svoj položaj na lestvici. Nasprotnik, ki je prihajal v goste, spada v srednji del lestvice. Nedvomno je ekipa iz Brescie precej popravila formo iz začetka dela

V Bilbao proces proti petnajstim baskovskim aktivistom

BILBAO (Španija), 22. — V oddaljeni, a po «duhu» Grčiji sodni Španiji se je začel danes proces proti 15 rodoljubom, ki so obtoženi, da so vpleteni v ugrabitev podjetnika Lorenza Zabale. Vsi obtoženci so člani baskovskega osvobodilnega gibanja ETA.

Procesu ne prisostvujejo štirje glavni obtoženci, ki naj bi bili materialni ugrabitelji bogatega in vplivnega industrijca. Sodniki jih zato ne bodo mogli obsoditi, kar španski zakon očrta, da ni mogoče obsoditi nekoga, ki ni prisoten na procesu. Kar zadeva ostale obtožence, je javni tožilec zahteval za 4 od 15 do 25 let zaporne kazni, za ostalih sedem pa prosvetilev, ker so sodelovali z ugrabitelji, a niso vedeli za njihove namene.

Podjetnika Zabalo so ugrabitelji osvoobodili, ki je sprejel njihove zahteve in sicer je zopet zaposlil odpuščene delavce in je rovaljal plače svojim uslužbencom.

Proces, ki se je začel danes je vzbudil precejšnje zanimanje Špancev, ker ga vsi povezujejo z ugrabitvijo gradbenika Felipeja Huarteja. Tega so štirje pripadniki baskovskega gibanja ETA ugrabili pred nekaj dnevi v Pamploni. Opažovalci menijo, da ugrabitelji bodo osvobodili Huarteja (ki pripada eni izmed najbolj bogatih španskih družin), šele po razsodbi sodišča v Bilbao.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

ODBOJKA

Lahka zmaga Bora v Gorici Breg doma povsem razočaral

Goriško srečanje ni zadovoljilo gledalcev - Brežanke verjetno že obsojene na izpad

AGI — Bor 0:3 (8:15, 7:15, 10:15)

BOR: Furlanič, Pernarčič, Kuferšin, Bolčina, Pečar, Artač, Zavadlav, Belzeljak, Hrovatin, Švagelj, Gabrovac.

Tudi v povratnem srečanju v Gorici je Bor brez posebnih težav premagal goriški AGI s čistim 3:0.

Domača šesterka je v tej tekmi zopet dokazala, da ni več niti senca ekipe, ki smo jo poznali. Vsem je znano, da je AGI še lani nastopal v najvišji italijanski ligi, in da je po izpadu iz nje začel v hudo krizo, iz katere se ni znal izkoptati. V dosedanjem prvenstvu ni osvojil še niti točke in za goriško ekipo ni več nobenega upanja, da bi se rešila pred izpadom v C ligo. Res je sicer, da je v sobotni tekmi manjkala ena boljših goriških igralcev, Boemova, vendar bi pa njena prisotnost nikakor ne rešila ekipe.

Bor v soboto ni ponovil navdušujoče igrice iz prejšnjega kola, vendar pa to, glede na nasprotnika, niti ni bilo potrebno. Tekma sama ni bila posebno zanimiva, saj so bile gostje kar za razred boljše od domačink. AGI se je Boro uspešneje upiral le v zadnjem setu, vendar pa tudi tu ni mogel preko desetice.

S to zmagao so Borova dekleta o-svojila svojo šesto zmago v tem prvenstvu. Čisti izid iz sobotnega srečanja pa bo naša ekipi se prav prišel ob končnem obračunu, saj je možno, da bo o marsikaterem mestu na lestvici odločala prav razlika v setih.

INKA

BREG — Libertas Brescia 0:3 (5:15, 6:15, 10:15)

BREG: Barut, Kofol, Hmeljak, Križmančič, Pavletič, Zobeč, Foraus, Klajban.

LIBERTAS BRESCIA: Agosti, Boccadrelli, Lombardi, Mombelli, Panada, Rovida, Tamazza, Tosin, Pellegari, Rezola.

SODNIK: D'Affara (iz Vidma). Brezance so v nedeljski tekmi proti Libertasu popolnoma razočarale. Pred srečanjem je prevladovalo nemajhno upanje, da se bodo naša dekleta z vsemi silami borila za zmago in tako vsaj delno popravila svoj položaj na lestvici. Nasprotnik, ki je prihajal v goste, spada v srednji del lestvice. Nedvomno je ekipa iz Brescie precej popravila formo iz začetka dela

Na srečanju je bilo v Trstu izločilno pokrajinsko namiznoteniško tekmovalce za kategoriji tretjekategorikov in mladencev. Takoj naj rečemo, da bi še najbolj nesimistično predvidevanje ne mogla napovedati slabšega izida. Dva Sokola igralca ki sta med najboljšimi tretjekategorikov v državi, Ukmart in Fabjan, se nista javila sodniku in v deželni deli tekmovalca bosta tako slovenske barve branila le mladinci in Pertot. Druge dva naša igralca, Milčič in Sanna, sta naletela na zelo trdno nasprotniko, kateri se nista mogla enakovredno upirati. Milčič je zgubil s Cipolatom in Eccardi-jem, slednji pa je tudi premagal Sanno.

NAMIZNI TENIS

Sokol zaključil prvenstvo s porazom z modensko CDR

Nabrežinska ekipa je osvojila tretje mesto lestvice

Sokol — Città dei ragazzi (Modena) 2:5

V nedeljo je Sokol odigral svojo letošnjo poslednjo tekmo v A ligi. V domači telovadnici se je srečal z ekipo CDR Modena, ki je za te tošnje prvenstvo pravo odkritje.

Fantje iz Modene, ki so začeli prvenstvo brez večjih ambicij, so iz tekme v tekmo bolj napredovali in so v povratnem kolu zadali držav-nemu prvaku Vitamirji edini poraz. Potrebna bo torej še dodatna tekma, ki bo odločala o ekipi, ki se bo udeležila finalnega tekmovalnega zmagovalcev treh skupin A lige. Jasno je bilo, da so naši predstavniki imeli zelo težavno nalogo, vendar pa so bili trdno odločeni zapustiti v zadnji tekmi vsaj dober vtis pred domačim občinstvom. To jim je tudi uspelo, saj je zlasti mladi Pertot pokazal izreden napredek in je večkrat po lepo zaključenih akcijah požel aplavz.

Peterlini je igral nekoliko živčeno in pod svojimi sposobnostmi. Oddolžil pa se je v zadnjem srečanju s Bisijem, ki danes brez dvoma sodi v državno reprezentanco. Ta tekma je bila najlepša. Vse-skozi sta si bila nasprotnika enakovredna, zlasti je navdušil drugi set, ki se je končal z nenavadnim izidom 27:25. V zadnjem setu pa je ob koncu prevladal odlični gost, ki je umno izkoristil vsako napako Peterlinja.

Košta se je prav v zadnji tekmi nekoliko popravil in je dokazal, da še ni v zatonu.

Sokol je tako kljub porazu zasedel tretje mesto na končni lestvici, kar je vsekakor dobra uvrstitev za nastop novince med italijanskimi elitami. Mladi domačini, zlasti Pertot in Radović (Fabjan se je zaradi službenih obveznosti »zgubil« med prvenstvom) so si pridobili potrebne izkušnje ter bodo lahko že drugo leto kos zahtevnejšim nastopom.

Kaj pa bo s to ekipo v prihodnosti težko vedeti, saj so obveznosti A lige pretežke za eno samo društvo. Upamo le, da se bodo te zadeve zavedali tudi ostali, ki jim je pri srcu naš kakovostni šport in bodo s skupnimi močmi skušali re-

prvenstva, kljub temu pa bi naša šesterka vsaj z igro, ki jo je prikazala proti Alzanu, dosegla do stik več. Naša dekleta pa so tokrat odpovedala na celi črti.

Brez dvoma je botrovala nedeljskemu porazu neverjetna okamenelost naših igralcev. Zdelo se je, da so na igrišču novinke, saj ni bilo skozi vso tekmo najmanjšega znaka, da bi se zoperstavile igri nasprotnic in začele graditi. Tako so se znašle v vsakem setu z 9 ali 10 točkami zaostanka in takrat ni bilo več časa preprečiti nedosegljivo vodstvo nasprotnic.

Zlasti sta bila za nedeljsko tek-

mo odločilna dva faktorja: močni nasprotnikovi servisi in neverjetno slabo prestrzevanje teh od strani naših deklet. Servisi so kar švigali mimo slabo nastavljenih rok Brežank. Sploh pa je bila v centru vedno luknja tako, da je visoka Agostijeva tolkla prav tja.

Poraz, ki so ga doživeli v nedeljo Brežanke, je verjetno odnesel še tisto malo upanja za obstoj v tej ligi.

Naj se omenimo, da je kljub odpovedi celotne ekipe še najbolj pozitivno igrala Pavletičeva, ki tako še vedno preseneča.

S. K.

V MOŠKI ODBOJKARSKI D LIGI

PO LEPI TEKMI DOM KLONIL GMT

Najboljši v goriskih vrstah je bil Pepi Cej

Dom — GMT (Trst) 0:3 (7:15, 5:15, 14:16)

DOM: Simoneta, Carini, Cej (k), Devetak, Mužič, Žezlin, Kljanšek, Morel, Mikluš, Komel.

GMT: Rosolen, Godeas, Royatti, Coveart, De Pingente, Bravin, Diorlando, Luisiti, Matteucci (k), Unterwegher, Sorgo.

SODNIK: Favero (PD); stranski: Susić; zapisnikar: Grosso (GO).

V soboto zvečer so domovci morali po lepi tekmi z ekipo Grandi Motori Trst, zapustiti igrišče poraženi.

Začetek prvega seta je bil izenačen do sedme točke. V tem trenutku se je domovcem zataknilo in nasprotnik je brez težav zaključil set v svojo korist.

V drugem setu je šesterka GMT potrdila svojo premoč, tako da je domovcem prepuстила samo 5 točk.

V tretjem setu so se naši fantje prebudili, a bilo je že prekasno. Ta set je bil najlepši in najbolj izenačen. Domovci so bili enakovredni nasprotnikom in šele po tr-

šiti ta pereči problem.

Izidi:
Zanobini — Košuta 2:0
(—16, 17, 17)
Bisi — Pertot 2:0
(3, 11)
Franchini — Peterlini 2:0
(18, 17)
Bisi — Košuta 2:0
(13, 15)
Zanobini — Peterlini 0:2
(14, 14)
Franchini — Pertot 2:0
(13, 23)
Bisi — Peterlini 2:1
(19, —25, 15)

NAMIZNI TENIS

Tudi Škotska klonila pred italijansko ekipo

Zadovoljiva igra Sonje Miličeve - Tekmi prisostvovalo 1500 gledalcev

Italija — Škotska 4:3

Bosi — Sutherland 2:0
Giontella — Yule 2:1
Milič — Smith 1:2
Bosi in Giontella — Sutherland in Yule 2:0
Bosi in Milič — Sutherland in Smith 0:2
Bosi — Yule 1:2
Giontella — Sutherland 2:0
Italijanska reprezentanca je v soboto pred številnim občinstvom igrala v Neaplju proti škotski Italijani so zmagali, vendar so imeli precej sreče. Sreča pa je bila v tem, da je zaradi Malescijeve odsotnosti nastopil mladi Rimljan Giontella, ki je premagal oba nasprotnika in zmagal tudi v dvojici z Bosijem ter tako doprinesel svoji reprezentanci kar tri točke.

Skoti so, kot smo predvidevali, zelo dobra ekipa, ki je pokazala solidno in učinkovito igranje, niso pa nepremagljivi. Italija bi jih v podobni postavi lahko premagala s-

čistim 7:0. Odsotnost Malescije je bilo moč zaznati v tekmovalni mešanici dvojic. Ta igralce namreč je dalj časa nastopa skupaj z Miličevom in Sonja se z Bosijem ni znašla. Predvsem ji je manjkala uigranost, hudo oviro pa predstavljala tudi dejstvo, da je Bosi levičar (tudi Miličeva je levičarka); za dvojice pomeni to mnogo težav in predvsem mnogo več premikanja. Da pa se igralca ne ovirata, morata vsaj nekaj časa trenirati skupaj. V srečanju posameznice je Miličeva igrala zadovoljivo in bi lahko tudi zmagala, vendar se je v odločilnih trenutkih zmedla in morala prepuščati točko Smithovi.

Po tej tekmi se je tehnično vodstvo znašlo v majhni zagati. Dne 3. februarja bo namreč na Dunaju srečanje za Avstrijo in trener Lucio ni še odločil, kdo bo tam nastopil. Odločitev bo nedvomno padla še ta teden.

S. J.

MAŠČEVALNI SLONI

NOVI DELHI, 22. — Dvaindvajset ljudi mrtvih so tragičen obračun strahujoč masčevanja tropa slonov zaradi umora svojega glavarja. Pred desetimi dnevi je neki lovec vasi Hazaribagh v državi Bihar ubil slona in se je, nič hudega sluteč, vrnil domov z lovsko trojejo. Razjarjene živali pa so odkrile njegovo domačijo in jo ne naskočile. Med temi napadi so sloni potepali številne bližnje hiše in 22 ljudi je izgubilo življenje. Živali so namenoma potepale vsa polja v okolici vasi.

Lovci, ki je s svojimi nepremišljenimi streljanjem, vzbudili jezo slonov, je doslej usel masčevanju, moral pa je zapustiti vasi, ker so ga hoteli vaščani linčati, češ da je odgovoren za pokol.

šilo iz orjaškega «boeinga», ki se je po strmoglavljenju spremenil v ogromno gorečo baklo. Po nekaterih virih naj bi se rešilo le dvanajst ljudi, po drugih pa dvaindvajset. Dosele je zanesljiva vest le, da so še živeli prvi pilot in trije člani posadke, katere so prepejali hudo ranjene v bolnišnico.

Po vestih iz Nigerijske prestolnice Lagos, naj bi 22 ljudi preživelo nesrečo. Očividci pripovedujejo, da so se rešili tisti, ki so lahko zbežali skozi zadnja vrata, ki so blizu boeingo-

TRŽAŠKI DNEVNIK

Usmeriti dejavnost gorskih skupnosti

(Nadaljevanje z 2. strani)

tudi primer načrtovanja. V zakonu je pristojnost gorske skupnosti podrejena deželnemu načrtu o celotnem razvoju in deželnemu urbanističnemu načrtu, ki pa sploh še nista bila sprejeta. Zadnjo besedo pa Brezanti v bistvu prepušča sebi, brez možnosti ugovora.

Za deželni odbor Slovencev v zakonu ni, čeprav v veliki večini živimo na ozemlju gorskih skupnosti. Če so gorske skupnosti sredstvo za družbeni razvoj prizadetih prebivalcev, tedaj morajo upoštevati potrebe slovenske manjšine. Pri tem je Godnič polemiziral s Pittonijem, ki je predlagal posvetovanje najbolj predstavniških slovenskih organizacij. Po mnenju svetovalca KPI bi morali v statutih gorskih skupnosti določiti, da je treba vprašanja Slovencev reševati sporazumno z njihovimi organizacijami, ker je posvetovanje prešibek in vsekakor neobvezujoč pojem.

Kot primer birokratskega in avtoritarnega postopanja je Jan Godnič navedel deželni zakonski osnutek o zaščiti Krasa, za katerega so kraški upravitelji izvedeli iz tiska, ne pa iz uradnih virov, ki so jih preželi. Pri zaščiti Krasa in ustanovitvi za kraske rezervate ni Slovencev, ne krajevskih uprav. V resnici pa bi morali ta zakon in ustanovo, ki jo zakon predvideva, podrediti gorski skupnosti za Kras. To bi bil metodološki pravičen in demokratičen sklep.

Komunisti Bettoli se je tudi zavzemal za razpustitev ustanov, ki jih ni mogoče uskladiti z avtonomijo gorskih skupnosti in za močnejše financiranje njihove dejavnosti. Del Gobbo (KD) pa je dejal, da spada odobrov načrt v okvir devetletnih naporov deželne uprave v prid goratih področij. O strukturah, ki dandanes delujejo na njihovem ozemlju pa naj odločajo gorske skupnosti same, je Del Gobbo zaključil svoj poseg.

Novi odlok o davku na reklamo in lepake

Občina sporoča, da je s 1. januarjem letos stopil v veljavo nov odlok glede namenečanja reklamnih in drugih plakatov, ki določa tudi nove tarife. Na podlagi tega odloka bodo ukinili davek za napise nad javnimi lokali, ki ga bodo vključili v novi občinski davek na reklamo. Za lažjo prilagoditve novemu odloku, morajo vsi zainteresirani predložiti posebno potrdilo, v katerem bodo označene značilnosti reklame ter čas, v katerem bo reklama izpostavljena. Potrdilo je treba oddati do vključno 31. januarja 1973 v uradu za reklamo, ki ga upravlja družba AGIAP na Nabrežju N. Sauru 10 (tel. 61237).

V nedeljo popoldne je izpred poslopja nižje srednje šole «Srečko Kosovel» na Opčinah odstopoval nad 70 dijakov te šole na smučanje v Plan d'Caniglo. Dijaki openske šole, ki jih spremljajo nekateri profesorji, bodo ostali na zimskih počitnicah teden dni

PO BEGU TALCEV IZ TRGOVINE Z OROŽJEM

Štirje brooklynski roparji so se predali

Afroameričani so 47 ur kljubovali 500 newyorškim policijskim agentom

NEW YORK, 22. — Vse kaže, da so štirje Afroameričani, ki so držali 47 ur v šahu 500 agentov newyorške policije, imeli pajdaša. Po veljavnem newyorškem zakonu je izrazil prepričanje, da je domnevni pajdaš čakal tovarise v avtomobilu, medtem ko so skušali oro-pači trgovino športnih izdelkov in je po vsej verjetnosti pobegnil, ko je slišal prve strele in ko policija še ni obklobila četrta.

Varnostni organi so sporočili imena štirih Afroameričanov. Gre za 20-letnega Yusefa Abdula, ki je bil v spopadu hudo ranjen v trebuh, Salaha Alija Abdula, Dawda Abdulaha in Shulaba Abdulla Rahema. To so imena, ki